

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
ZŁOTORYJA**

ZŁOTORYJA, 2015

ZESPÓŁ AUTORSKI

REGIOPLAN

Regioplan sp. z o.o.
Al. Kasztanowa 18-20/34
53-125 Wrocław
Tel/fax: (071) 33 80 253
www.regioplan.pl
e-mail: wroc@regioplan.pl

Opracowanie:

Mgr Anna Dubniewicz
Mgr Jacek Sarnowski

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy	4
1.2. Cel i zakres prognozy	6
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	6
1.4. Wykorzystane materiały	7
2. Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	8
2.1. Obszar opracowania	8
2.2. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu	9
2.3. Powiązania projektu studium z innymi dokumentami	11
3. Uwarunkowania fizjograficzne	11
3.1. Położenie	11
3.2. Uwarunkowania fizjograficzne	12
3.3. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego	18
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji studium	27
4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	27
5. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	27
6. Prawne formy ochrony przyrody	28
6.1. Położenie terenów opracowania na tle systemu ochrony przyrody	28
6.2. Obszary i obiekty chronione	28
6.3. Pozostałe elementy środowiska podlegające ochronie	33
6.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	33
6.5. Obszary proponowane do objęcia ochroną	34
6.6. Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000.....	34
7. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	34
8. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko	36
8.1. Ustalenia o prognozowanych znaczących oddziaływaniach na środowisko.....	36
8.2. Oddziaływanie pozostałych ustaleń.....	36
9. Prognoza zmian środowiska w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	41
10. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	41
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium	45
12. Informacja o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień zmiany studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania	45
13. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	46
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	46

1. Wstęp

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja dla terenów w obrębach Podolany, Prusice, Kozów, Jerzmanice Zdrój, Wyskok i Wilków sporządzono w związku z wymogiem art. 46 pkt. 1. oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235). Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja dla terenów w obrębach Podolany, Prusice, Kozów, Jerzmanice Zdrój, Wyskok i Wilków została opracowana na podstawie art. 18. ust. 2. pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) oraz na podstawie art. 9 pkt.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) oraz w związku z Uchwałą Nr XXXI/303/2013 Rady Gminy Złotoryja z dnia 12 września 2013 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja dla terenów w obrębach Podolany, Prusice, Kozów, Jerzmanice Zdrój, Wyskok i Wilków.

Niniejszą prognozę sporządzono na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264),
- 2) Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska),
- 3) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 358);
- 4) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2011 nr 237 poz. 1419),
- 5) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2012 Nr 0 poz.81),
- 6) Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. z 1992r. Nr 67, poz. 337);
- 7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510),

- 8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. poz. 1041);
- 9) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.Nr 213, poz. 1397 z późn.zm.),
- 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 817);
- 11) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 64, poz. 401);
- 12) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 507) ;
- 13) Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. 2014 poz. 210);
- 14) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 627 ze zm.);
- 15) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 145. ze zm.),
- 16) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.),
- 17) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21 ze zm.);
- 18) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2013 poz. 1232);
- 19) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.);
- 20) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2013, poz. 1205);
- 21) Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1235.).
- 22) Ustawa z dnia 9 czerwca - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2011 Nr 163 poz.981 z późn.zm.).
- 23) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2007r. nr 120 poz. 826 z późn.zm.);
- 24) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2012 poz. 1109).
- 25) Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego nr 24 z 28 listopada 2008r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Chełmy” (Dz. U. Woj. Doln. nr 317, poz. 3923 z 2008r).

Dyrektywy UE:

- 1) Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. Dyrektywa Ptasia);
- 2) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa).
- 3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

1.2. Cel i zakres prognozy

Niniejsza prognoza jest elementem procedury oceny oddziaływania realizacji zmiany studium na środowisko, jej celem jest określenie, analiza oraz ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem problemów ochrony środowiska występujących na omawianych terenach, a także określenie, analiza i ocena skutków przewidywanych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi. Prognoza określa czy zapisy studium nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, przedstawia rozwiązania mające na celu ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko i obszary Natura 2000, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, a także analizuje przyczyny najsilniej obciążające środowisko. Prognoza pełni zatem rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę, jak powinny być rozwiązywane, a także czym może grozić brak podjęcia odpowiednich poczynań.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235.). z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Sposób opracowania oraz zawartość niniejszej prognozy odpowiadają zapisom zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199 poz. 1227). Opracowanie zostało sporządzone w oparciu o: analizę przewidywanych skutków wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, jakie mogą wynikać ze zmiany sposobów użytkowania terenu, dostępnych materiałów kartograficznych i literatury, z różnych okresów ich sporządzenia oraz opracowanych dla różnych zagadnień oraz diagnozy stanu środowiska w oparciu o prace terenowe i zebrane wcześniej materiały.

Prognozę opracowano na podstawie analizy istniejącego sposobu zagospodarowania terenów, analizy zapisów studium, założeń ochrony środowiska, materiałów dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Złotoryja, zapoznano się z dostępnymi materiałami i opracowaniami m.in. z zakresu ochrony środowiska czy fizjografii, przeprowadzono także wizję terenową. W związku z powyższym prognoza możliwie jak najpełniej przedstawia informacje o środowisku przyrodniczym oraz przewidywanym oddziaływaniu planowanego zainwestowania i zagospodarowania terenów, a także przedstawia rozwiązania mające na celu wyeliminowanie lub minimalizację tego oddziaływania.

1.4. Wykorzystane materiały

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego uchwalony przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego Uchwałą Nr XLVIII/873/2002 z dnia 30 sierpnia 2002 r.;
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja uchwalone przez Radę Gminy Złotoryja Uchwałą Nr XVI/111/08 z dnia 27 maja 2008 roku.;
- 3) Gmina Złotoryja Plan Urzędniowo - Rolny, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, lipiec 2001 r.;
- 4) Opracowanie fizjograficzne dla gminy Złotoryja, „Geoprojekt” Przedsiębiorstwo Geologiczno – Fizjograficzne i Geodezyjne Budownictwa we Wrocławiu, 1980 r.;
- 5) Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Złotoryja, AK NOVA Sp. z o.o. z/s w Odolanowie przy ul. Ostrowskiej 42, maj 2004 r.;
- 6) informacje zawarte w dokumentacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 7) informacje uzyskane w jednostkach administracji samorządowej i państwowej (geolog wojewódzki, wojewódzki konserwator zabytków);
- 8) Strategia rozwoju gospodarczego powiatu złotoryjskiego;
- 9) Wiejska zabudowa mieszkaniowa w regionie sudeckim, Elżbieta Trocka – Leszczyńska, Wrocław 1995 r.;
- 10) Geografia regionalna Polski – Jerzy Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2002 r.;
- 11) Mapa geologiczna Regionu Dolnośląskiego, z przyległymi obszarami Czech i Niemiec, podstawy litostratygraficzne i kodyfikacja wydzieleń, skala 1:100000; Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997 r.,
- 12) Prognozy skutków wpływu ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, Zasady sporządzania; Z. Cichocki IOŚ – 1997r.,
- 13) NATURA 2000 a gospodarka wodna, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa 2009;
- 14) NATURA 2000 w leśnictwie, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa 2009;

- 15) NATURA 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa 2009;
- 16) NATURA 2000 w planowaniu przestrzennym— rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa 2009;
- 17) Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000 – wytyczne metodyczne dot. Przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/WEG,
- 18) Mapa sozologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz Złotoryja. Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1999,
- 19) Mapa hydrograficzna Polski w skali 1:50 000, arkusz Złotoryja. Główny Geodeta Kraju, Warszawa 2001,
- 20) Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2010 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Wrocław 2011,
- 21) Program ochrony środowiska gminy Złotoryja, 2009 r.
- 22) Plan gospodarki odpadami gmina Złotoryja, 2009 r.
- 23) Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH020037 „Góry i Pogórze Kaczawskie” na lata 2014–2023, projekt
- 24) Opracowanie Ekofizjograficzne dla Województwa Dolnośląskiego. Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu

2. Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.1. Obszar opracowania

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja dotyczy niewielkich obszarów położonych w obrębach Podolany, Prusice, Kozów, Jerzmanice - Zdrój, Wyskok i Wilków.

Obszar w obrębie Podolany położony jest w północno zachodniej części gminy Złotoryja. Wieś Podolany graniczy od zachodu z gminą Zagrodno, od północy z gminą Chojnów, od wschodu z wsią Lubiatów, od południa z wsiami Gierałtowiec, Brennik, Pyskowice. Obszar objęty zmianą studium położony jest w północnej części wsi Podolany pomiędzy drogą powiatową nr 20539, a drogą gminną. W obowiązującym studium obszar ten objęty jest przeznaczeniem: Tereny wykluczone spod zabudowy; rolnicza przestrzeń produkcyjna; grunty klas I – III.

Obszar w obrębie Prusice położony jest w południowo wschodniej części gminy Złotoryja. Wieś Prusice graniczy od zachodu z miastem Złotoryja, od północy z wsiami Kopacz i Rokitnica, od wschodu z wsią Łażniki oraz gminą Męcinka, od południa z wsią Leszczyna oraz Wilków. Obszar objęty zmianą studium położony jest w południowej części obrębu Prusice przy drodze powiatowej nr 20574,

w otoczeniu lasów i w niedużej odległości od zabudowy wsi Leszczyna. W obowiązującym studium obszar ten objęty jest przeznaczeniem: Tereny zainwestowane: osadnicze.

Obszar w obrębie Kozów położony jest w centralnej części gminy Złotoryja. Wieś Kozów graniczy od zachodu z wsiami Wyskok i Kopacz, od północy z wsią Brennik, od wschodu z wsią Wysocko, od południa z wsią Rokitnica. Obszar objęty zmianą studium położony jest w centralnej części wsi Kozów, na północ od zabudowy wsi. Obszar od południa ogranicza linia kolejowa Nr 284, a od północy droga wojewódzka nr 364. W obowiązującym studium obszar ten objęty jest przeznaczeniem: Tereny wykluczone spod zabudowy; rolnicza przestrzeń produkcyjna; grunty klasy IV oraz grunty klasy V, VI, VIz i nieużytki (dopuszczalne dolesienia).

Obszar w obrębie Jerzmanice - Zdrój położony jest w południowo zachodniej części gminy Złotoryja. Wieś Jerzmanice - Zdrój graniczy od zachodu z gminą Pielgrzymka, od północy z Nową Wsią Złotoryjską, od wschodu z miastem Złotoryja, od południa z wsią Wilków i gminą Świerzawa. Obszar objęty zmianą studium położony jest we wschodniej części obrębu Jerzmanice - Zdrój przy drodze wojewódzkiej nr 328 w otoczeniu lasów.

Obszar w obrębie Wyskok położony jest w centralnej części gminy Złotoryja. Wieś Wyskok graniczy od zachodu z Nową Wsią Złotoryjską, od północy z wsią Pyskowice, od wschodu z wsiami Brennik i Kozów, od południa z miastem Złotoryja. Obszar objęty zmianą studium położony jest w południowej części obrębu Wyskok, przy granicy z miastem Złotoryja w otoczeniu lasów, przy drodze wojewódzkiej nr 328. W obowiązującym studium obszar ten objęty jest przeznaczeniem: Tereny wykluczone spod zabudowy; lasy.

Obszar w obrębie Wilków położony jest w południowej części gminy Złotoryja. Wieś Wilków graniczy od zachodu z wsią Jerzmanice – Zdrój, od północy z miastem Złotoryja, od wschodu z wsiami Prusice i Leszczyna, od południa z gminą Świerzawa. Obszar objęty zmianą studium położony jest obszarze zabudowanym wsi, w jej centralnej części. W obowiązującym studium obszar ten objęty jest przeznaczeniem: Obszary przeznaczone do zainwestowania pod funkcje: usługi.

2.2. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu

Gmina Złotoryja posiada obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Złotoryja przyjęte uchwałą Nr XVI/111/08 Rady Gminy Złotoryja z dnia 27 maja 2008 roku, jednak w związku ze zgłoszonymi potrzebami dokonania zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obrębach Podolany, Prusice, Kozów, Jerzmanice Zdrój, Wyskok i Wilków stwierdzono, że zamierzony cel zmian planu, nie jest zgodny z obowiązującymi ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Złotoryja, dlatego przystąpiono do jego zmiany.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja następuje zgodnie z uchwałą Nr XXXI/303/2013/ Rady Gminy Złotoryja z dnia 12 września 2013 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja dla terenów w obrębach Podolany, Prusice, Kozów, Jerzmanice Zdrój, Wyskok i Wilków.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233), projekt zmiany studium polega na uzupełnieniu studium o ustalenia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zmianami).

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja dla terenów w obrębach Podolany, Prusice, Kozów, Jerzmanice Zdrój, Wyskok i Wilków obejmuje zmianę kierunków zagospodarowania tych terenów na:

- 1) Obszary przeznaczone do zainwestowania pod funkcje: mieszkaniową (MN) dla obszaru w obrębie Podolany
- 2) Obszary przeznaczone do zainwestowania pod funkcje: usługowe (U) dla obszaru w obrębie Prusice
- 3) Obszary przeznaczone do zainwestowania pod funkcje: usługowo-produkcyjne (UP) dla obszaru w obrębie Kozów
- 4) Obszary przeznaczone do zainwestowania pod funkcje: usługi (U) dla obszaru w obrębie Jerzmanice Zdrój
- 5) Tereny infrastruktury (IT) dla obszaru w obrębie Wyskok
- 6) Tereny sportu, turystyki, rekreacji (US) dla obszaru w obrębie Wilków

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i urządzenia terenu, zasady rozwoju i funkcjonowania układu komunikacyjnego, rozwoju infrastruktury technicznej oraz szczególne zasady zagospodarowania, wynikające z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego.

Zachodzące na terenie gminy zmiany gospodarcze, wpłynęły na potrzebę aktualizacji polityki przestrzenno-gospodarczej gminy Złotoryja. Rozwój inwestycji, a w szczególności terenów zabudowy usługowej, usługowo-produkcyjnej i mieszkaniowej, wymagają aktywizacji nowych terenów z zachowaniem ładu przestrzennego oraz potrzeby ochrony najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom inwestorów i mieszkańców oraz konieczności zachowania zasad zrównoważonego rozwoju, a także, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy niezbędnym stało się sporządzenie miejscowego planu.

Projektowany dokument zawiera również rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, a które zostały zaprezentowane w niniejszym opracowaniu.

2.3. Powiązania projektu studium z innymi dokumentami

Projekt zmiany studium uwzględni szereg dokumentów planistyczno - strategicznych o charakterze planów, studiów, strategii i programów, zarówno na szczeblu krajowym, wojewódzkim, jak i powiatowym czy gminnym, projekt wypełnia także określone w ww. dokumentach kierunki rozwoju. Podczas prac na projektem zmiany studium uwzględniono zapisy:

- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego
- Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020
- Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Złotoryja
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja

3. Uwarunkowania fizjograficzne

3.1. Położenie

Gmina Złotoryja położona jest zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie złotoryjskim. Swoim obszarem otacza siedzibę powiatu – miasto Złotoryja, stanowi odrębną jednostkę samorządu terytorialnego – gminę wiejską. Pod względem administracyjnym gmina Złotoryja położona jest w centralnej części powiatu złotoryjskiego. Powierzchnia gminy wynosi 144.95 km². Gęstość zaludnienia wynosi 49 osób na km². Siedziba władz gminy znajduje się na terenie miasta Złotoryja. Gmina Złotoryja obejmuje administracyjnie 18 sołectw, sąsiaduje z gminami:

- Gmina Pielgrzymka,
- Gmina Zagrodno,
- Gmina Chojnów,
- Gmina Miłkowice,
- Gmina Krotoszyce,
- Gmina Męcinka,
- Gmina Świerzawa,
- Miasto Złotoryja.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja dotyczy niewielkich obszarów położonych w obrębach Podolany, Prusice, Kozów, Jerzmanice - Zdrój, Wyskok i Wilków.

Obszar w obrębie Podolany położony jest w północno zachodniej części gminy Złotoryja. Wieś Podolany graniczy od zachodu z gminą Zagrodno, od północy z gminą Chojnów, od wschodu z wsią

Lubiatów, od południa z wsiami Gierałtowiec, Brennik, Pyskowice. Obszar objęty zmianą studium położony jest w północnej części wsi Podolany.

Obszar w obrębie Prusice położony jest w południowo wschodniej części gminy Złotoryja. Wieś Prusice graniczy od zachodu z miastem Złotoryja, od północy z wsiami Kopacz i Rokitnica, od wschodu z wsią Łażniki oraz gminą Męcinka, od południa z wsią Leszczyna oraz Wilków. Obszar objęty zmianą studium położony jest w południowej części obrębu Prusice w niedużej odległości od zabudowy wsi Leszczyna..

Obszar w obrębie Kozów położony jest w centralnej części gminy Złotoryja. Wieś Kozów graniczy od zachodu z wsiami Wyskok i Kopacz, od północy z wsią Brennik, od wschodu z wsią Wysocko, od południa z wsią Rokitnica. Obszar objęty zmianą studium położony jest w centralnej części wsi Kozów, na północ od zabudowy wsi.

Obszar w obrębie Jerzmanice - Zdrój położony jest w południowo zachodniej części gminy Złotoryja. Wieś Jerzmanice - Zdrój graniczy od zachodu z gminą Pielgrzymka, od północy z Nową Wsią Złotoryjską, od wchodu z miastem Złotoryja, od południa z wsią Wilków i gminą Świerzawa. Obszar objęty zmianą studium położony jest we wschodniej części obrębu Jerzmanice – Zdrój.

Obszar w obrębie Wyskok położony jest w centralnej części gminy Złotoryja. Wieś Wyskok graniczy od zachodu z Nową Wsią Złotoryjską, od północy z wsią Pyskowice, od wchodu z wsiami Brennik i Kozów, od południa z miastem Złotoryja. Obszar objęty zmianą studium położony jest w południowej części obrębu Wyskok, przy granicy z miastem Złotoryja.

Obszar w obrębie Wilków położony jest w południowej części gminy Złotoryja. Wieś Wilków graniczy od zachodu z wsią Jerzmanice – Zdrój, od północy z miastem Złotoryja, od wchodu z wsiami Prusice i Leszczyna, od południa z gminą Świerzawa. Obszar objęty zmianą studium położony jest obszarze zabudowanym wsi, w jej centralnej części.

3.2. Uwarunkowania fizjograficzne

3.2.1. Klimat

Teren gminy leży w strefie klimatu przejściowego w przewagę klimatu morskiego, dominuje cyrkulacja atlantycka, związana z przemieszczaniem się układów barycznych frontu polarnego. Przeważa wiatr z kierunku zachodniego i południowo - zachodniego.

Obszar gminy znajduje się w dwóch regionów klimatycznych, północno-wschodnia część należy do Regionu Nadodrzańskiego ciepłego z niewysokimi opadami (średnia roczna temperatura powietrza wynosi powyżej 8,6 °C, długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220 dni, średnia roczna suma opadów atmosferycznych poniżej 600 mm, najwyższą temperaturą średnią charakteryzuje się lipiec 17,5 °C – 18,5 °C, najniższą temperaturę średnią posiada styczeń – 1,1°C), natomiast pozostała część należy do Regionu Przedgórze Sudeckiego, chłodniejszego, lecz z wyższymi opadami (średnia roczna temperatura powietrza

wynosi 7,5°C – 7,8°C, długość okresu wegetacyjnego wynosi 213 - 217 dni, średnia roczna suma opadów atmosferycznych to 600 – 800 mm, najwyższą temperaturą średnią charakteryzuje się lipiec 16,9°C – 17,5°C, najniższą temperaturę średnią posiada styczeń – 1,7°C).

Wpływ na lokalny klimat mają masy powietrza:

- podzwrotnikowo morskie, przynoszące ocieplenie i obfite opady deszczu,
- polarno morskie- jest to powietrze wilgotne. W lecie przynosi ochłodzenie i opady deszczu, a w zimie ocieplenie oraz opady śniegu lub deszczu ze śniegiem.
- polarno kontynentalne- Jest powietrzem o małej wilgotności. Latem jego temperatura jest wysoka, natomiast w zimie bardzo niska.
- arktyczno morskie, W zimie przynosi silne mrozy i często opady śniegu. Wiosną i jesienią powoduje przymrozki.
- umiarkowanie kontynentalne, suche, napływające w czasie lata znaną Europą Wschodnią.

3.2.2. Budowa geologiczna

Na terenie gminy można wyróżnić trzy zasadnicze rejony o zróżnicowanym stylu budowy geologicznej: Nizina Legnicka, Pogórze Kaczawskie i Dolina Kaczawy.

Podłoże wysoczyzny – Nizina Legnicka – budują utwory staropaleozoiczne przykryte warstwami osadów trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Stary paleozoik reprezentowany jest przez łupki. Trzeciorzęd reprezentowany jest przez: ility, pyły pochodzenia jeziornego, piaski i żwiry. Czwartorzęd, reprezentowany jest przez: piaski, pospółki i żwiry. Na terenie wysoczyzny występują również gliny morenowe: gliny, piaski gliniaste oraz żwiry gliniaste.

W podłożu Pogórza Kaczawskiego zalegają utwory starego paleozoiku przykryte skałami mezozoiku i kredy górnej. Stary paleozoik reprezentowany jest przez łupki łuszczycowe. Mezozoik reprezentowany jest przez cechsztyńskie margle miedzionośne. Kreda górna reprezentowana jest przez piaskowiec różnoziarnisty. Trzeciorzęd reprezentowany jest przez stożki bazaltowe. Niektóre rejony pogórza przykrywają również: glinki lessopodobne i utwory wodnolodowcowe.

Podłoże Doliny Kaczawy oraz jej dopływów budują utwory holocenijskie pochodzenia rzeczno-bagiennego. Tworzą je głównie: piaski, żwiry i gliny próchnicze.

3.2.3. Zasoby naturalne

Złoże jest to naturalne nagromadzenie surowców mineralnych w skorupie ziemskiej, stwarzające warunki do ich opłacalnego wydobycia. Powstanie złoża mineralnego związane jest z zachodzącymi procesami fizykochemicznymi i geologicznymi. Na terenie gminy Złotoryja występują złoża: bazalt i kruszywo naturalne.

Złoża bazaltu

- Kostrza Góra

- Kozia Góra
- Krzeniów
- Wilcza Góra
- Prusice Górne

Złóża kruszywa naturalnego

- Kwiatów
- Rzymówka
- Wyskok
- Podolany

Eksploatacja złóż odbywa się metodą odkrywkową, co powoduje degradację środowiska naturalnego. Prowadzona jest jednak rekultywacja obszarów zdegradowanych w wyniku działalności górniczej oraz prowadzi się działania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań pozyskiwania surowców mineralnych złożu na środowisko naturalne.

Na terenach objętych zmianą studium nie występują zasoby naturalne.

3.2.4.Rzeźba terenu

Gmina leży na obszarze: Niziny Legnickiej, Pogórza Kaczawskiego oraz Doliny Kaczawy i jej dopływów.

Teren gminy można podzielić na jednostki morfologiczne:

- wysoczyzna plejstoceńska
- wzniesienia
- dolina Kaczawy
- doliny boczne.

Wysoczyzna na terenie gminy wznosi się od około 215 m n.p.m. w części południowej na granicy z Pogórzem Kaczawskim, oddzielonych od siebie uskokiem brzeżnym (wyraźnie widoczna w terenie krawędź), do około 150 m n.p.m. na północy. Teren ten charakteryzuje się niewielkimi kulminacjami wysokości o spadkach na ogół 5%. Lokalnie zdarzają się tutaj skoki w nachyleniach terenu, przekraczających 10%, szczególnie na stokach opadających w kierunku dolin rzecznych.

Pogórze Kaczawskie wznosi się od północy od około 180 m n.p.m. ku południowi, gdzie osiąga około 400 m n.p.m. Nachylenie terenu osiąga duże wartości i na zboczach oraz stromych stożkach bazaltowych przekracza 10%.

Dwie ostatnie jednostki, doliny rzek, występują symetrycznie na północ i południe od osi doliny Kaczawy. Terasa najniższa, oddzielona krawędzią od koryta rzeki wzniesiona jest około 1 – 2 m nad średni poziom Kaczawy liczy 100 - 300 km szerokości. Terasa wyższa osiąga do 10 m nad średni poziom wody w rzece. Jest wąska w górnym odcinku i rozszerza się w dolnym do około 1 km. Stanowi rozległą, płaską

płaszczyznę o spadkach 2%. Doliny boczne mają bardzo zróżnicowaną formę rzeźby terenu. Na wysoczyźnie osiągają szerokość do 100 m.

Najniżej położony punkt na terenie gminy znajduje się na wysokości 150,0 m n.p.m., a najwyżej położony 400, 0 m n.p.m.

3.2.5. Warunki glebowe

Na obszarze gminy występują gleby dobrych i bardzo dobrych klas bonitacyjnych. Panują tutaj dobre warunki dla gospodarki rolnej.

Według klasyfikacji genetycznej na obszarze gminy występują:

- gleby pseudobielicowe (60,4% użytków rolnych) – występują głównie na Nizinie Legnickiej, najczęściej w położeniu równym i lekko obniżonym.
- gleby brunatne właściwe (22,2%) użytków rolnych – występują głównie na Pogórzu Kaczawskim przeważnie na łagodnych i średnich stokach oraz wyniesieniach terenu. Należą tu gleby utworzone z utworów lessowych oraz glin pylastych
- gleby brunatne kwaśne – stanowią ok. 8% powierzchni użytków rolnych - występują głównie na Pogórzu Kaczawskim, przeważnie na łagodnych i średnich stokach oraz wyniesieniach terenu.
- mady (9,2%) – występują głównie w dolinach Kaczawy, Prusickiego Potoku i mniejszych cieków.

Okolo 77% gleb utworzonych zostało z utworów lessowatych ilastych, natomiast pozostałe z glin pylastych, wodno – lodowcowych i wietrzeniowych oraz z utworów pyłowo – ilastych aluwialnych.

Na terenie Gminy Złotoryja przeważają gleby średnio ciężkie oraz częściowo ciężkie do uprawy. Zaliczone zostały przede wszystkim do kompleksu pszenno bardzo dobrego, pszenno dobrego, pszenno wadliwego oraz do innych kompleksów rolniczej przydatności. Największą powierzchnię zajmują tu gleby posiadające właściwe uwilgotnienie dla rozwoju roślin uprawnych.

Klasyfikacja gleb na terenie gminy przedstawia się w sposób następujący:

- bardzo dobre (I, II) i dobre (III) – 59,5%
- średnie (IV) – 34,8%
- słabe (V, VI) – 5,7%

Brak dostatecznej szaty roślinnej w północnej części gminy powoduje, że znaczna część gleb narażona jest na erozję wietrzną. Bogata rzeźba terenu południowej części gminy powoduje erozję wodną gleb.

Na obszarach położonych w obrębach: Prusice, Jerzmanice Zdrój i Wilków występują grunty zaliczane do glin i pyłów, natomiast w obrębach: Kozów i Wyskok zaliczane do piasków i skała litych silnie uszczelnionych.

Na obszarach w obrębach: Wilków, Jerzmanice Zdrój, Prusice i Wyskok w wyniku zabudowy doszło do zniszczenia wierzchniej warstwy gleby, natomiast gleby na terenach do tej pory

wykorzystywanych rolniczo, zaklasyfikowano, jako grunty klasy IV oraz grunty klas V, VI, VIz i nieużytki (na obszarze w obrębie Kozów) oraz jako grunty klas I – III (na obszarze w obrębie Podolany).

3.2.6. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Gmina Złotoryja w całości leży w dorzeczu rzeki Kaczawy, będącej lewym dopływem I rzędu Odry. Na terenie gminy ma przebieg równoleżnikowy i płynie ku wschodowi. Jej największymi dopływami na tym obszarze są Prusicki Potok, Lubiatówka i Drażnica. Sieć hydrologiczna gminy składa się głównie z małych cieków wodnych i rowów melioracyjnych.

Wysokie stany wody zdarzają się często powodujące zagrożenie powodziowe występują wiosną w wyniku topnienia śniegów w Sudetach oraz latem, w czasie trwania, którego przypada maksimum opadów na tym obszarze. Rzeka

Na terenie gminy występuje kilka dużych sztucznych zbiorników wodnych: retencyjne w okolicy Świerzawy, miasta Złotoryi oraz zbiorniki powstałe w wyrobiskach poeksploatacyjnych i staw osadowy kopalni „Lena”, brak jest natomiast dużych naturalnych zbiorników wodnych.

Z terenów objętych zmianą studium w pobliżu obszaru w obrębie Wysok przepływa ciek wodny Dopływ spod Uniejowic, a obszar położony jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych Kaczawa od Kamiennika do Nysy Szalonej o kodzie PLRW6000913839 oraz Dopływ spod Uniejowic o kodzie PLRW60005138372, które stanowią części scalonej części wód Kaczawa od źródeł do Nysy Szalonej (SO0702).

Z terenów objętych zmianą studium w pobliżu obszaru w obrębie Wilków przepływa rzeka Drażnica, a obszar położony jest w jednolitej części wód powierzchniowych: Drażnica o kodzie PLRW6000513836, która stanowi część scalonej części wód Kaczawa od źródeł do Nysy Szalonej (SO0702).

Z terenów objętych zmianą studium w pobliżu obszaru w obrębie Jerzmanice Zdrój przepływa rzeka Drażnica, a obszar położony jest w jednolitej części wód powierzchniowych: Drażnica o kodzie PLRW6000513836, która stanowi część scalonej części wód Kaczawa od źródła do Nysy Szalonej (SO0702)

Z terenów objętych zmianą studium w pobliżu obszaru w obrębie Prusice przepływa Prusicki Potok, a obszar położony jest w jednolitej części wód powierzchniowych: - Prusicki Potok o kodzie PLRW60005138389, która stanowi część scalonej części wód Kaczawa od źródła do Nysy Szalonej (SO0702).

Z terenów objętych zmianą studium w obszar w obrębie Podolany położony jest w jednolitej części wód powierzchniowych: Lubiatówka o kodzie PLRW600018138689, która stanowi część scalonej części wód Czarna Woda od Karkoszki do Kaczawy (SO0706).

Z terenów objętych zmianą studium obszar w obrębie Kozów położony jest w jednolitej części wód powierzchniowych: Kaczawa od Kamiennika do Nysy Szalonej o kodzie PLRW6000913839, która stanowi część scalonej części wód Kaczawa od źródła do Nysy Szalonej (S00702).

Wody podziemne

Rozmieszczenie wód podziemnych zależy jest od przepuszczalności podłoża i sekwencji warstw geologicznych. Najbogatsze zasoby wód podziemnych na terenie gminy Złotoryja to zasoby wodne pierwszego poziomu wodonośnego, występujące w dolinie Kaczawy, Lubiatówki i Prusickiego Potoku. W dolinach cieków wodnych wody gruntowe występują w piaszczysto – żwirowych utworach rzecznych. Podziemne systemy krążenia wód tworzą tutaj zwierciadło swobodne lub lekko napięte przez nadległe trudno przepuszczalne mady. Studnie głębinowe eksploatują poziom wód czwartorzędowy z głębokości 0 – 2 m i są mocno zależne od poziomu wody w rzece.

Na wysoczyźnie wody gruntowe występują w piaszczystych i żwirowych utworach, które stanowią odpowiednie warunki do utrzymywania się swobodnego zwierciadła wody. Studnie głębinowe eksploatują poziom czwartorzędowy i trzeciorzędowy z głębokości kilkunastu metrów i wielkość ich wahań jest mała. Na terenach gminy najwyżej położonych występują wody szczelinowe zlokalizowane na głębokości 5 – 20 m i poniżej 20 m. Studnie głębinowe eksploatują poziom wód czwartorzędowy, kredowych, karbońskich i permskich.

Obszar gminy znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: nr 317 Niecka Wewnętrzna Bolesławiec (zlokalizowanego w południowej części gminy), wymagającego wysokiej i najwyższej ochrony oraz nr 318 Zbiornik Słup – Legnica wymagającego wysokiej ochrony.

Z terenów objętych zmianą studium obszary w obrębach: Jerzmanice Zdrój i Wilków są położone w granicach Zbiornika Wód Podziemnych nr 317 „Niecka zewnętrzna Bolesławiec”,

3.2.7. Flora i fauna.

Flora.

Ze względu na położenie gminy w różnych mezoregionach fizycznogeograficznych występuje niezwykle różnorodna flora, wśród której nie brakuje gatunków rzadkich w skali kraju szczególnie cennym gatunkiem jest Włosocień delikatny (*Trichomanes speciosum*), którego populacja na terenie gminy stanowi około 50% populacji krajowej.

Na terenie gminy Złotoryja powierzchnia lasów i terenów zadrzewionych wynosi jedynie 15,5%, wszystkie kompleksy leśne należą do nadleśnictwa Złotoryja. W gatunkiem dominującym jest sosna zwyczajna zajmująca ponad 38% powierzchni gruntów leśnych. Znaczący udział mają jeszcze: dąb, świerk pospolity, brzoza brodawkowata, buk zwyczajny, olsza czarna, jesion wyniosły, jawor, oraz lipa.

Północna część gminy, w której dominują obszary rolnicze niemal całkowicie pozbawiona jest terenów leśnych. Pomimo znacznego przekształcenia składu lasów na terenie gminy będącego wynikiem gospodarki leśnej zachowały się również stosunkowo dobrze naturalnie porastające te tereny lasy liściaste.

W obszarze Pogórza Kaczawskiego duże powierzchnie zajmują buczyny, reprezentowane głównie przez żywną buczynę górską. Na terenie doliny Kaczawy zachowały się również obszary porośnięte łądem środkowoeuropejskim, w których dominują dęby i lipy. Wszystkie kompleksy leśne na terenie gminy zaliczane są do lasów ochronnych. W północnej części gminy dominują użytki rolne – pola, łąki i pastwiska.

Na terenach objętych zmianą studium doszło do zniszczenia pierwotnej szaty roślinnej w wyniku gospodarki człowieka. Na terenach obszarów w obrębach: Prusice, Jerzmanowice Zdrój i Wilków w wyniku zabudowy, a na terenach w obrębach Podolany i Kozów w wyniku użytkowania rolniczego. Otoczenie terenu w obrębie Prusice porasta las, w większości składający się głównie z sosen, lip i dębów zaliczany do łądu środkowoeuropejskiego, który pełni funkcję glebochronną i wodochronną.

Obszar w obrębie Jerzmanice Zdrój otoczony jest przez las pełniący funkcję glebochronną i wodochronną, będący łądem środkowoeuropejskim. W jego skład wchodzi głównie dęby i lipy.

Obszar w obrębie Wyskok w większości jest porośnięty lasem, w dużej mierze łądem środkowoeuropejskim, w którego drzewostanie dominują dęby i lipy. Pełni on funkcję wodochronną oraz ochronną mikroklimatu obszarów miejskich.

Fauna

Na terenie Gminy Złotoryja występuje duża różnorodność gatunków zwierząt, szczególnie bogata jest awifauna tego obszaru, którą reprezentują m. in. kłaskawka (*Saxicola rubicola*), dzierzba gąsiorek (*Lanius collurio*), potrzyszcz (*Emberiza calandra*), poklaskwa (*Saxicola rubetra*), dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), pliszka górską (*Motacilla cinerea*), bażant (*Phasianus colchicus*), kuropatwa (*Perdix perdix*) i derkacz (*Crex crex*). Z ssaków występują: jeleń (*Cervus elaphus*), daniel (*Dama dama*), sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*), lis (*Vulpes vulpes*), zając (*Lepus europaeus*), borsuk (*Meles meles*), kuna leśna (*Martes martes*), muflon (*Ovis aries musimon*), bóbr (*Castor fiber*) i wydra (*Lutra lutra*). Stwierdzono również obecność wilka (*Canis lupus*).

Na obszarze w obrębie Wyskok oraz w sąsiedztwie obszarów w obrębie Prusice i Jerzmanowice Zdrój porośniętych łądem środkowoeuropejskim występują gatunki zwierząt typowe dla tego rodzaju siedliska.

Obszary w obrębach Kozów i Podolany zasiedlane są przez gatunki występujące na terenach pól uprawnych.

3.3. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego

3.3.1. Stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Badania jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Złotoryja prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Punkty pomiarowe znajdują się na rzece Kaczawie: powyżej Świerzawy, km 67.0 oraz przy

ujściu Kaczawy do Odry, km 3.2. Na terenie gminy Złotoryja stan wód powierzchniowych w zlewni systematycznie się poprawia, ale nadal jest niezadowolający. Parametry jakości wód uległy poprawie głównie dzięki uruchomieniu biologicznych części oczyszczalni ścieków na obszarze zlewni. Jednak pomimo oddawania kolejnych proekologicznych inwestycji stan wód powierzchniowych w zlewni Kaczawy nie poprawia się w stopniu oczekiwanym, wskazuje to na istnienie innych, bardziej rozproszonych niż obecnie znane ogniska zanieczyszczeń wód powierzchniowych.

L.p.	Wskaźnik	Kaczawa	Klasa
		67,0	
1	Temperatura wody	15°C	I
2	Zawiesiny ogólne	9,2	I
3	Odczyn	8,0-8,3	
4	Tlen rozpuszczony	9,7	I
5	BZT5	2,8	I
6	ChZTMn		
7	Ogólny węgiel organiczny	16,2	III
8	Amoniak	0,076	
9	Azot Kjeldahla	0,61	I
10	Azotany	11	III
11	Azotyny	0,088	
12	Azot ogólny	3,2	I
13	Fosforany	0,56	
14	Fosfor ogólny	0,27	II
15	Przewodność	452	I

Tab. 1 Stężenia miarodajne w punkcie pomiarowo-kontrolnym rzeki Kaczawa powyżej Świerzawy.

L.p.	Wskaźnik	Kaczawa	Klasa
		3,2	
1	Temperatura wody	18,7	I
2	Zawiesiny ogólne	18,6	I
3	Odczyn	7,8-7,9	
4	Tlen rozpuszczony	8,32	I
5	BZT5	4,81	II
6	ChZT	Mn	
7	Ogólny węgiel organiczny	6,1	I
8	Amoniak	0,317	
9	Azot Kjeldahla	0,999	I

10	Azotany	17	III
11	Azotyny	0,304	
12	Azot ogólny	4,89	I
13	Fosforany	0,268	
14	Fosfor ogólny	0,198	I
15	Przewodność	570,5	I
16	Substancje rozpuszczone	413,8	I

Tab. 2 Stężenia miarodajne w punkcie pomiarowo-kontrolnym rzeki Kaczawa ujęcie do Odry.

Na podstawie wyników przeprowadzonego monitoringu w przekroju Kaczawy powyżej Świerzawy odnotowano średnie odpowiadające klasie III wartości azotanów, co klasyfikuje jej wody, jako wody III, czyli wody, których stan biologicznego wskaźnika jakości wód jest umiarkowany. Pozostałe składniki wskaźniki mieściły się w wielkościach dla klasy I bądź II. Na stanowisku monitoringu znajdującym się przy ujściu Kaczawy do Odry maksymalne stężenia parametrów charakteryzujących zanieczyszczenie są większe, ale nie mimo tego przekraczają poziomu III klasy jakości.

Przyczynami zanieczyszczenia wód powierzchniowych na obszarze gminy Złotoryja są:

- ścieki bytowe zawierające związki organiczne i biogenne wprowadzane do potoków bez oczyszczenia
- zanieczyszczenia związane z produkcją rolną
- zanieczyszczenia spływające ciekami z obszarów położonych powyżej
- odcieki z nielegalnych składowisk odpadów
- zanieczyszczenia komunikacyjne

Na stan wód powierzchniowych i podziemnych bardzo duży wpływ mają zanieczyszczenia związane przede wszystkim z produkcją rolniczą prowadzoną w gminie Złotoryja oraz w sąsiednich gminach. Są to zanieczyszczenia pochodzące ze spływu substancji chemicznych w zlewniach do cieków powierzchniowych jak i wód gruntowych. Chodzi tu głównie o migrację nieprzyswojonych przez rośliny nadmiarów: azotu i fosforu pochodzących z nawożenia. Zawartość tych dwóch składników najczęściej jest przyczyną niskiej klasyfikacji jakości wód powierzchniowych płynących przez gminę. Zawartość zanieczyszczeń w spływie obszarowym jest zmienna, najmniejsza występuje na terenach leśnych. W dużej części gminy występują niemal na całej powierzchni użytki orne o stosunkowo nieznacznych spadkach, z małym udziałem użytków zielonych, co sprzyja wymywaniu substancji odżywczych z profilu glebowego stając się jednocześnie przyczyną nadmiernej eutrofizacji wód. W ostatnich latach ilość zanieczyszczeń związanych z produkcją rolną, która dostała się do wód spada, wynika to z faktu znacznego obniżenia nawożenia mineralnego.

Innym istotnym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie gminy są niekontrolowane zrzuty nieoczyszczonych ścieków bytowych z obszarów wiejskich leżących na obszarze

gminy Złotoryja oraz na obszarze gmin sąsiadujących często pozbawionych kanalizacji i obszarów miejskich z poza gminy oraz zanieczyszczenia komunikacyjne (drogowe i kolejowe), które powodują podwyższone stężenia związków biogennych, zanieczyszczeń chemicznych. W sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu w wodach można stwierdzić podwyższone zawartości Cl, Na, Ca, krzemianów, fosforanów oraz metali ciężkich.

Poważne zagrożenie stanowią również punktowe i mało powierzchniowe źródła zanieczyszczeń takie jak nielegalne składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, magazyny i stacje paliw, oraz miejsca zrzutu ścieków komunalnych i przemysłowych. Skażenia przez niepowodowane są różne, w zależności od rodzaju źródła ich pochodzenia.

Na podstawie monitoringu stanu jakości wód powierzchniowych prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu na terenie Gminy Złotoryja ich stan systematycznie się poprawia, ale nadal jest niezadowalający.

Stan wód podziemnych w dużym stopniu zależy od głębokości, na jakiej się występują oraz od tego, w jakich utworach geologicznych się znajdują. Wody w utworach czwartorzędu narażone są w dużym stopniu na oddziaływanie czynników zewnętrznych i dlatego charakteryzują się zmiennym składem fizykochemicznym. Stwierdza się w nich wysokie stężenie związków azotu, fosforu, żelaza i magnezu. W większości badanych przypadków wody te wymagają dwustopniowego uzdatniania tj. odmanganiania i odżelaziania. Należy nadmienić, że wiele parametrów, które powodują pogarszanie jakości wód podziemnych np. zawartość żelaza i manganu czy ogólna mineralizacja ma charakter naturalny. Jakość wód w dolinach rzek z uwagi na infiltracyjny charakter zlokalizowanych tam ujęć wody nie jest dobra, co jest skutkiem zanieczyszczeń związanych z odprowadzeniem nieczyszczonych ścieków deszczowych oraz intensywnego rolnictwa. Na terenie gminy Złotoryja zlokalizowany jest punkt monitoringu sieci krajowej w Wilkowie obejmujący kredowe piętro wodonośne. Według raportu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu jakość wody oceniono jako V klasę czyli wody złej jakości, przekroczenia dotyczą zawartości jonów żelaza i azotanów.

Jednolita część wód powierzchniowych Drażnica o kodzie PLRW6000513836 w granicach, której leżą obszary z obrębów Jerzmanice Zdrój i Wilków zgodnie z zapisami PGW została oceniona jako naturalna o złym stanie, niezagrażona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Jednolita część wód powierzchniowych Prusicki Potok o kodzie PLRW60005138389 w granicach, której leży obszar w obrębie Prusice zgodnie z zapisami PGW, została oceniona jako naturalna o złym stanie, niezagrażona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan.

Jednolita część wód powierzchniowych Dopływ spod Uniejowic o kodzie PLRW60005138372 w granicach, której leży obszar w obrębie Wyskok zgodnie z zapisami PGW została oceniona, jako naturalna o złym stanie, niezagrażona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Jednolita część wód powierzchniowych Kaczawa od Kamiennika do Nysy Szalonej o kodzie PLRW6000913839 w granicach, której leży obszar w obrębie Kozów zgodnie z zapisami PGW została oceniona, jako naturalna o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Jednolita część wód powierzchniowych Lubiatówka o kodzie PLRW600018138689 w granicach, której leży obszar w obrębie Podolany zgodnie z zapisami PGW została oceniona, jako silnie zmieniona o dobrym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

3.3.2.Zagrożenie powodziowe

Powódź jest to zjawisko hydrologiczne polegające na wezbraniu powodujące po przekroczeniu przez wodę stanu brzegowego zatopienie znacznych obszarów lądu, doprowadzające do wymiernych strat społecznych i materialnych. Stopień zagrożenia powodziowego w dolinach rzecznych determinowany jest zarówno czynnikami naturalnymi, takimi jak: rzeźba terenu, gleba, budowa geologiczna, szata roślinna, natężenie opadów atmosferycznych, powierzchnia i ukształtowanie zlewni i jej poszczególnych dopływów, jak również czynnikami antropogenicznymi, takimi jak: regulacja koryt rzecznych, infrastruktura hydrotechniczna, stopień zagospodarowania dolin rzecznych. Na obszarze Gminy Złotoryja największe zagrożenie powodziowe powoduje rzeką Kaczawa, która często występuje z brzegów. Wskaźnik zagrożenia powodziowego dla Kaczawy w miejscowości Świerzawa leżące powyżej obszaru gminy mieści się w granicach 0,904-0,942 natomiast w miejscowości Rzymówka leżącej we wschodniej części gminy mieści się w granicach 0,0862-0,904 widać więc, że zagrożenie powodziowe maleje wraz z biegiem rzeki. W celu zapobieganiu zagrożeniu powodziowemu na terenie gminy podejmuje się działania takie jak: przystosowanie obiektów hydrotechnicznych do warunków zagrożenia powodziowego, przystosowanie terenów między wała do szybkiego reagowania w przypadku powodzi oraz doskonalenie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią.

Obszar Polski jest pokryty siecią radarów meteorologicznych, wyznaczone służby prowadzą stały monitoring atmosfery i przypadku prawdopodobieństwa wystąpienia gwałtownych opadów, odpowiednie służby powiatowe i gminne zostaną powiadomione z kilkugodzinnym uprzedzeniem, co pozwoli na ewakuację mieszkańców zagrożonych terenów.

Tereny objętych zmianą studium nie są narażone na zagrożenie powodziowe.

3.3.3.Zanieczyszczenia powietrza

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na zdrowie i życie ludzi oraz na stan środowiska naturalnego jest zanieczyszczenie powietrza, dlatego z punktu widzenia ochrony środowiska jest stan jest bardzo istotny. Na obszarze gminy Złotoryja nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego jakości powietrza. Najbliższe stałe punkty pomiarowe znajdują się w Złotoryi, Świerzawie, Wojcieszowie oraz Zagrodnie.

Monitoring powietrza wykonywany jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

	Złotoryja	Świerzawa	Wojcieszów	Zagrodno
SO ₂	4.0 µg/m ³	10.5 µg/m ³	4.3 µg/m ³	2.8 µg/m ³
NO ₂	18.7 µg/m ³	19.3 µg/m ³	9.3 µg/m ³	12.2 µg/m ³

Tab. 3 Średnioroczne stężenia SO₂ i NO₂ w punktach pomiarowych leżących w pobliżu Gminy Złotoryi.

	Złotoryja	Świerzawa	Wojcieszów	Zagrodno
SO ₂	7.0 µg/m ³	16.8 µg/m ³	6.7 µg/m ³	4.0 µg/m ³
NO ₂	22.2 µg/m ³	23.2 µg/m ³	13.0 µg/m ³	15 µg/m ³

Tab. 4 Średnie stężenia SO₂ i NO₂ w okresie grzewczym w punktach pomiarowych leżących w pobliżu Gminy Złotoryi

	Złotoryja	Świerzawa	Wojcieszów	Zagrodno
SO ₂	1.0 µg/m ³	2.8 µg/m ³	1.2 µg/m ³	1.2 µg/m ³
NO ₂	15.2 µg/m ³	14.6 µg/m ³	5.7 µg/m ³	8.8 µg/m ³

Tab. 5 Średnie stężenia SO₂ i NO₂ w okresie letnim w punktach pomiarowych leżących w pobliżu Gminy Złotoryi.

Analizując wyniki wykonanych pomiarów stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego w Złotoryi nie stwierdza się przekroczeń normy badanych zanieczyszczeń. W okresie zimowym następuje wzrost stężeń podstawowych zanieczyszczeń powietrza jak tlenek azotu czy dwutlenek siarki, związane jest to ze stosowanymi przez mieszkańców sposobami ogrzewania domów. Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie gminy wpływa emisja z zakładów, kotłowni zlokalizowanych na terenie gminy, emisja komunikacyjna oraz emisja z indywidualnych palenisk domowych. Na terenie gminy nie funkcjonują zakłady energetyki zawodowej. Na terenie gminy źródła emisji pochodzenia technologicznego z działalności przemysłowej mają niewielki wpływ na jakość powietrza, większy wpływ mają lokalne i zakładowe kotłownie opalane węglem kamiennym. Do ogrzewania domów używany jest przede wszystkim węgiel i jego pochodne, w niewielkim procencie można zaliczyć użycie, jako czynnika grzewczego gazu sieciowego, oleju opałowego lub gazu LPG. Źródłem dwutlenku siarki jest spalanie paliw stałych w sektorze komunalnym, głównie w indywidualnych paleniskach domowych w sezonie grzewczym i w zakładach wytwórczo-usługowych. O emisji dwutlenku azotu decyduje transport drogowy i energetyka przemysłowa. Na zanieczyszczenie powietrza znacznie wpływają substancje emitowane przez pojazdy. Na stan powietrza w gminie duży udział mają również zanieczyszczenia, które emitowane są do środowiska z poza obszarów gminy, szczególnie zanieczyszczenia przemysłowe, zanieczyszczenia komunikacyjne i niska emisja, głównie z kierunku południowego oraz z terenów miasta Złotoryi, które leży bezpośrednio przy granicy gminy. W związku z rozwojem transportu samochodowego należy spodziewać się wzrostu stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Na podstawie punktów pomiarowych zlokalizowanych w Złotoryi, Zagrodnie, Wojcieszowie i Świerzawie można stwierdzić, że zanieczyszczenie powietrza nie przekracza dopuszczalnych norm,

jednak w związku z rozwojem transportu samochodowego, należy spodziewać się wzrostu stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Obszary w obrębach: Jerzmanice Zdrój, Wysok i Kozów, które leżą przy drogach wojewódzkich, na których ruch samochodowy jest największy mogą mieć zwiększony poziom zanieczyszczeń powietrza pochodzenia komunikacyjnego.

3.3.4. Klimat akustyczny

Zespół zjawisk akustycznych zachodzących w środowisku, określony za pomocą parametrów akustycznych czasu i przestrzeni nazywa się umownie klimatem akustycznym środowiska zewnętrznego. Klimat ten, zwłaszcza w warunkach lokalnych, cechuje się silnymi zmianami w czasie i przestrzeni. Zależy on w głównej mierze od stopnia nasycenia danego środowiska urządzeniami i pojazdami oraz rozplanowania w nim osiedli mieszkaniowych wraz z terenami zieleni, układu komunikacyjnego, obiektów handlowo-usługowych, zakładów produkcji. Hałas stanowi jedno ze źródeł zanieczyszczenia środowiska, wzrastające w ostatnich latach w związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją. Odczuwany jest przez ich mieszkańców, jako jeden z najbardziej uciążliwych czynników wpływających ujemnie na środowisko i samopoczucie.

Według ustawy Prawo Ochrony Środowiska, hałasem jest dźwięk o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz, natomiast w Dyrektywie 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. hałasem jest każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określony, jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Odczucie hałasu jest subiektywne i zależy od wrażliwości słuchowej poszczególnych jednostek. Uciążliwość hałasu dla organizmu zależy od natężenia dźwięku, jego częstotliwości i czasu trwania. Długotrwałe narażenia na hałas powodują upośledzenie sprawności słuchu w postaci podwyższenia progu słyszenia, rozproszenie uwagi, stres, podnosi poziom agresji, wpływa negatywnie na stan i funkcje wielu narządów wewnętrznych, czego skutkiem może być rozwój różnego typu chorób (np. choroba ciśnieniowa, choroba wrzodowa, nerwice), może być również przyczyną wypadków. Podstawę prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi przede wszystkim ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826. Wartości progowe poziomów hałasu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002r. (Dz. U. Nr 8, poz. 81).

Na terenie gminy hałas przemysłowy nie stanowi poważnego problemu, pewną uciążliwość powodują zakłady usługowe, usługowo-produkcyjne oraz zabudowa mieszkaniowa, ich wpływ na ogólny klimat akustyczny gminy nie jest znaczący, choć mogą być one przyczyną lokalnych negatywnych skutków odczuwalnych przez okolicznych mieszkańców. W wyniku analizy w zakresie badań hałasu ustalono, że głównym źródłem uciążliwości na terenie Gminy Złotoryja jest komunikacja drogowa

stanowiąca zagrożenie o charakterze lokalnym, którą powodują samochody osobowe i ciężarowe. W przypadku ruchu drogowego istotna jest też emisja wibracji i wstrząsów do środowiska. Są to bodźce fizyczne przekazywane bezpośrednio z materiału drgającego na poszczególne tkanki ciała człowieka lub na cały organizm z pominięciem środowiska powietrznego. Szkodliwość wibracji zależy od wielkości natężenia źródła charakteru zmian, w czasie oraz długotrwałości działania.

Wibracje, przenoszone są przez wzbudzone do drgań konstrukcje budynków mieszkalnych. Dopuszczalna wartość wibracji nie jest unormowana prawnie. Skutkiem oddziaływania wibracji na ciało człowieka są podobnie jak w przypadku hałasu niekorzystne zmiany w układzie nerwowym, krążenia, narządach ruchu oraz układzie pokarmowym. Wzrost liczby mieszkańców jak również rozwój gospodarczy gminy powoduje wzrost liczby samochodów, który będzie skutkował zwiększeniem liczby osób narażonych na hałas i wibracje w rejonie dróg o dużym natężeniu ruchu. Dlatego też docelowym kierunkiem działań planistycznych dotyczących ograniczania uciążliwości hałasu powinno być odpowiednie planowanie i projektowanie przebiegu tras komunikacyjnych wraz z zabezpieczeniami akustycznymi.

Wszystkie obszary objęte zmianą studium w związku z położeniem w pobliżu dróg są narażone na hałas komunikacyjny, szczególnie tereny w obrębie Jerzmanice Zdrój, Wyskok i Kozów leżące przy drogach wojewódzkich, na których ruch samochodowy jest największy.

3.3.5. Gleby

Gleba to biologicznie czynna powierzchniowa warstwa skorupy ziemskiej, powstała w procesie glebotwórczym ze skały macierzystej pod wpływem czynników glebotwórczych. Składa się z części mineralnej i organicznej. Na terenie Gminy Złotoryja mające przeważają gleby średnio ciężkie oraz częściowo ciężkie do uprawy. Zaliczone zostały przede wszystkim do kompleksu pszennego bardzo dobrego, pszennego dobrego, pszennego wadliwego oraz do innych kompleksów rolniczej przydatności. Największą powierzchnię zajmują tu gleby posiadające właściwe uwilgotnienie dla rozwoju roślin uprawnych. Środowisku glebowemu na terenie gminy grozi degradacja zarówno w skutek procesów naturalnych jak i działalności człowieka. Nadmierna presja wynikająca z intensyfikacji produkcji rolnej powoduje degradację fizyczną, chemiczną i biologiczną gleby zakwaszenie, zmniejszanie zawartości substancji organicznej niszczenie struktury gleby poprzez zagęszczanie i przesuszanie oraz zwiększa ryzyko erozji wietrznej w wyniku braku dostatecznej szaty roślinnej, dodatkowo wprowadzanie nadmiernych ilości pestycydów powoduje zatrucie organizmów glebowych.

Największy wpływ na fizyczną degradację gleb na terenie gminy miały przekształcenia powierzchni terenu związane z działalnością przemysłową, wydobywaniem kopalin pospolitych, kruszyw naturalnych i ilów oraz z budownictwem i komunikacją, w wyniku, których doszło do nieodwracalnej likwidacji wierzchniej pokrywy glebowej, co wiąże się z utratą dotychczasowych funkcji przyrodniczych danego terenu, dodatkowo wzrost liczby mieszkańców powoduje zwiększenie się ilości wprowadzanych

zanieczyszczeń do środowiska. W południowej części gminy leżącej na obszarze Pogórza Kaczawskiego gleby w wyniku urozmaiconej rzeźby terenu są silnie narażone na erozję wodną, zwłaszcza na terenach nieporośniętych pierwotną szatą roślinną.

3.3.6.Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne jest to rozchodzące się w przestrzeni zaburzenie pola elektromagnetycznego. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Pole elektromagnetyczne wytwarzane przez silne źródło niekorzystnie wpływa na przebieg procesów życiowych człowieka, może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. U roślin obserwuje się opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, a w przypadku zwierząt zaburzenia neurologiczne, nieprawidłowości w funkcjonowaniu układu krążenia, zakłócenia wzrostu, żywotności i płodności.

Na terenie gminy występują następujące źródła promieniowania istotne z punktu widzenia stanu środowiska przyrodniczego oraz stanu zdrowia mieszkańców:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej.

Przez obszary objęte zmianą studium w obrębie Podolany i Wyskok przechodzą linie elektroenergetyczne o napięciu 20kV, natomiast przy granicy obszaru w obrębie Kozów umiejscowiona jest elektroenergetyczna linia wysokiego napięcia 110kV.

Na terenie Gminy Złotoryja nie prowadzono badań poziomego promieniowania elektromagnetycznych oraz dotyczących oddziaływania promieniowania na środowisko, a w szczególności na zdrowie mieszkańców. Niemniej można przypuszczać, że linie elektroenergetyczne oraz ich sąsiedztwo są miejscami niesprzyjającymi dla ludności.

3.3.7.Promieniowanie jonizujące

Promieniowanie jonizujące jest to każdy rodzaj promieniowania, który wywołuje jonizację ośrodka materialnego. Może być pochodzenia naturalnego lub antropogenicznego. Promieniowanie jonizujące dociera z przestrzeni kosmicznej, z wnętrza Ziemi, radionuklidy, które przedostały się do środowiska w wyniku prób z bronią jądrową lub zostały uwolnione z obiektów jądrowych i składowisk paliwa w trakcie ich normalnej eksploatacji lub w wyniku awarii. Na terenie Gminy Złotoryja i w jej sąsiedztwie nie występują żadne obiekty mogące stanowić radiologiczne zagrożenie dla środowiska. Intensywność promieniowania wywołana naturalnymi pierwiastkami promieniotwórczymi jest różna w różnych rejonach w zależności od budowy geologicznej. Dolny Śląsk, a tym samym obszar Gminy Złotoryja jest regionem zwiększonego promieniowania radioaktywnego, co

jest głównie wynikiem koncentracji naturalnych pierwiastków promieniotwórczych w skorupie ziemskiej. Na terenie Gminy Złotoryja nie prowadzono badań poziomego promieniowania jonizującego.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji studium

Konieczność uaktualnienia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Złotoryja wynika ze zmieniających się potrzeb rozwojowych. Zmiana studium umożliwi rozwój gminy poprzez realizację nowych inwestycji, głównie mieszkaniowych, usługowych, usługowo-produkcyjnych z zakresu infrastruktury oraz turystyczno – sportowo – rekreacyjnych. Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej daje szansę pielęgnacji cennych przyrodniczo obszarów. Natomiast w przypadku braku realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Złotoryja struktura funkcjonalno-przestrzenna oraz stan środowiska przyrodniczego nie powinny ulec większym zmianom.

4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Według Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko planowane zmiany studium nie będą znacząco oddziaływać na stan środowiska.

5. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Problematyka ochrony środowiska uwarunkowana jest przez stan aktualny środowiska na obszarze opracowania, który kształtowany jest przez oddziaływania wewnętrzne i zewnętrzne. Zmiany studium przyczyni się do wzrostu antropopresji na terenie Gminy Złotoryja. Głównymi problemami ochrony środowiska istotne z punktu widzenia zmiany studium są:

- presja urbanizacyjna na środowisko powodowana zabudową nowych obszarów, która oddziałują negatywnie na środowisko w wyniku zmian w powierzchni gruntu i krajobrazie, powstających w wyniku robót budowlanych, a także wiąże się z utratą dotychczasowych funkcji przyrodniczych pełnionych przez dany teren,
- wzrost ruchu drogowego powodowany wzrostem liczby mieszkańców oraz zwiększeniem się ruchu turystycznego w wyniku rozwoju turystyki i rekreacji poprzez pogarszanie jakości klimatu akustycznego i zwiększenie zanieczyszczenia powietrza oraz kolizje samochodów z dzikimi zwierzętami, jak również pogarsza warunki życia ludzi oraz stwarza zagrożenie dla życia i zdrowia,
- zanieczyszczenie powietrza mające pochodzenie antropogeniczne, którego źródłem jest głównie transport samochodowy, gospodarstwa domowe oraz gromadzenie i utylizacja odpadów i ścieków,

oddziaływujące niekorzystnie na klimat, florę i faunę oraz pogarszający warunki życia mieszkańców,

- powstawanie odpadów komunalnych związany z realizacją funkcji mieszkaniowych i usługowych oraz usługowo-produkcyjnych, którego wpływ na stan środowiska i na warunki życia ludzi uzależniony jest od gospodarki odpadami.

Realizacja ustaleń zmiany studium powinna uwzględniać zasadnicze problemy zachowania zasobów przyrodniczych we właściwym stanie poprzez kompleksowe zastosowanie działań minimalizujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

6. Prawne formy ochrony przyrody

6.1. Położenie terenów opracowania na tle systemu ochrony przyrody

Formami ochrony przyrody stanowiącymi na terenie Gminy Złotoryja są: Obszaru Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie, Park Krajobrazowy „Chełmy”, Rezerwat przyrody nieożywionej Wilcza Góra, użytek ekologiczny „Lena”. Poza nimi znajdują się na tym terenie liczne stanowiska archeologiczne, obiekty zabytkowe, Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: Zbiornik nr 317 Niecka Wewnętrzna Bolesławiec i nr 318 Zbiornik Słup-Legnica oraz pomniki przyrody. Na terenie gminy występuje również wiele gatunków zwierząt i roślin objętych ochroną prawną.

Z terenów objętych zmianą studium obszar w obrębie Jerzmanowice Zdrój leży na terenie w Obszaru Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie oraz Zbiornika Wód Podziemnych nr 317 „Niecka zewnętrzna Bolesławiec”.

Obszar w obrębie Wilków znajduje się w obszarze otuliny Parku Krajobrazowego „Chełmy” i Zbiornika Wód Podziemnych nr 317 „Niecka zewnętrzna Bolesławiec” oraz położony jest w pobliżu granic Obszaru Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie.

Teren w obrębie Prusice znajduje się na obszarze Parku Krajobrazowego „Chełmy” oraz Obszaru Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie.

Pozostałe obszary objęte zmianą studium znajdujące w obrębach: Wyskok, Podolany i Kozów nie znajdują się ani w granicach obszarów ochrony przyrody ani nie są położone w ich pobliżu.

W obrębie Prusice i w obrębie Wyskok umiejscowione są stanowiska archeologiczne, dodatkowo w obrębie Prusice znajdują się zabytki nieruchome, wpisane do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

6.2. Obszary i obiekty chronione

Na terenie objętym zmianą studium bądź w ich sąsiedztwie występują następujące obszarowe formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., nr 92, poz. 880 ze zm.):

6.2.1. Park Krajobrazowy "Chełmy"

Park Krajobrazowy „Chełmy” ustanowiony został w 1992 roku. Jego całkowita powierzchnia wynosi 159,99 km², a otulina 124,7 km². Pod względem tektonicznym obszar Parku jest niekiedy wypełnioną osadami i wulkanitami permu oraz osadami triasowymi i kredowymi, otoczony od północy i południa kompleksem skał starszych metamorficznych. W związku ze zróżnicowaną budową geologiczną obszar ten charakteryzuje się występowaniem różnorodnych surowców skalnych. Najbardziej są rozpowszechnione surowce skalne t.j. bazalty granity, złoża barytu i fluoru kruszywa naturalne, bentonit oraz granitognejs. Park leży w Sudetach Zachodnich, we wschodniej części Pogórza Kaczawskiego nazwanego Pogórzem Złotoryjskim, a na południu obejmuje częściowo Rów Świerzawy i Pogórze Wojcieszowskie. Jest to teren wyżynny z dominującymi tu wysokościami 350-400m n.p.m. Do najwyższych kulminacji Parku należą: Mszana (475m n.p.m.), Jastrzębna (468m n.p.m.), Czartowska Skała (463m n.p.m.), Rosocha (464m n.p.m.) i Dębica (463m n.p.m.). Najniższy zaś punkt Parku znajduje się na wysokości 188m n.p.m. na wschód od wsi Sichów, w dolinie potoku Błotnica. Znamionym rysem krajobrazu północno-wschodniej części "Chełmów" jest wyraźnie widoczna w terenie krawędź, oddzielająca obszar górzysty od części nizinnej Dolnego Śląska. Do innych ważnych elementów rzeźby krajobrazu "Chełmów" należą: płaskie zrównania na wysokości powyżej 350 m n.p.m. z licznymi rozczłonkowanymi płaskodennymi dolinkami; głęboko wyżłobione dolinki wciosowe, niekiedy o cechach przełomów; pagóry twardzielowe, zbudowane ze skał odporniejszych niż te, które występują w ich otoczeniu.

Szata roślinna parku charakteryzuje się wyjątkowym w skali Sudetów bogactwem gatunków flory. Tutejsze lasy liściaste należą do najlepiej zachowanych na całym obszarze Sudetów. Tworzy je szereg gatunków drzew, jak: dąb szypułkowy (*Quercus robur*) i bezszypułkowy (*Q. petraea*), klon pospolity (*Acer platanoides*) i jawor (*A. pseudoplatanus*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) i szerokolistna (*T. platyphyllos*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*) i szara (*A. incana*) a także buk (*Fagus sylvatica*), czereśnia (*Prunus avium*), grab (*Carpinus betulus*), jarząb brekinia (*Sorbus torminalis*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), jodła (*Abies alba*), świerk (*Picea abies*), wiaź górski (*Ulmus glabra*). Dużą osobliwością Parku są dwa rzadkie zespoły leśne - jaworzyna górską oraz las klonowo - lipowy. Zbiorowiska nieleśne w Parku reprezentują różne typy łąk oraz torfowiska źródliskowe. W dolinach potoków spotykamy bogate w gatunki chronione - łąki rdestowo-ostrożeńowe i trzęślicowe. W Parku rosną aż 44 gatunki roślin naczyniowych, chronionych w Polsce. Na terenie Parku można spotkać wiele roślin górskich i podgórskich, rzadkich w skali Polski, bądź województwa. Spośród roślin niższych odnotowano tu stanowiska 48 gatunków śluzowców, 18 gatunków wątrobowców oraz aż 178 gatunków i form mchów.

Dzięki dużej różnorodności zbiorowisk roślinnych oraz ukształtowanie terenu występuję tu dużo gatunków zwierząt. Z bezkręgowców na uwagę zasługują pająki, których stwierdzono tu 61 gatunków oraz ślimaki, reprezentowane przez 72 gatunki z 15 grup zoogeograficznych. Spośród kręgowców występuje tu minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*), 7 gatunków ryb, 6 gatunków gadów oraz 15 gatunków płazów

w tym na szczególną uwagę zasługuje bardzo liczna populacja salamandry plamistej (*Salamandra salamandra*). Bogata jest również awifauna tego obszaru występuje tu 107 gatunków lęgowych ptaków m. in. derkacz (*Crex crex*), sóweczka (*Glaucidium passerinum*), bocian czarny (*Ciconia nigra*), dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), krzyżodziob świerkowy (*Loxia curvirostra*), muchołówka białoszyja (*Ficedula albicollis*) i mała (*Ficedula parva*), pliszka górską, siniak (*Columba oenas*), trzmiełojad (*Pernis apivorus*), zimorodek (*Alcedo atthis*). Żyje tu 49 gatunków ssaków w tym duża populacja muflona (*Ovis aries musimon*), zwierzęcia znajdującego się na godle parku.

W rozporządzeniu dotyczącym funkcjonowaniu parku, tj. Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z 28 listopada 2008r. (Dz. U. Woj. Doln. nr 317, poz. 3923 z 2008r.) za szczególne cele ochrony dla parku uznano: zachowanie geologicznej i geomorfologicznej różnorodności, zachowanie historycznej kompozycji przestrzennej oraz zachowanie różnorodności biologicznej lasów wyżynnych.

6.2.2. Obszar Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie

Obszar ma powierzchnię 35 005,30 ha i obejmuje jeden z najcenniejszych i najlepiej zachowanych fragmentów Sudetów Zachodnich i swoim zasięgiem obejmuje pasmo Gór Kaczawskich. Jego bogactwo przyrodnicze związane jest z budową geologiczną. Jest to obszar kluczowy dla gatunków bazyfilnych i neutrofilnych. W lasach porastających obszar gatunkiem panującym jest świerk pospolity zajmujący ponad 44% powierzchni gruntów leśnych. Znaczący udział mają jeszcze: dąb, buk zwyczajny, jesion wyniosły, brzoza brodawkowata, sosna zwyczajna, olsza czarna, jawor, oraz modrzew europejski.

Na terenie obszaru występuje 25 siedlisk przyrodniczych (z czego największą powierzchnią zajmują siedliska leśne – ok. 5839 ha, oraz łąki: niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*, górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie *Polygono-Trisetion*, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion* – ok. 2408 ha). Występują tu wpisane do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt motyle: czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), modraszek telejus (*Phengaris Telesiu*), modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*) przeplatka matura (*Euphydryas maturna*) oraz poczwarówka zwężona (*Vertigo angustior*), pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*), wydra (*Lutra Lutra*), bóbr (*Castor fiber*), mopek (*Barbastella barbastellus*), nocek łydkowłosy (*Myotis dasycneme*), nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), nocek duży (*Myotis myotis*), minog strumieniowy (*Lampetra planeri*), koza pospolita (*Cobitis taenia*) i traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*). Z gatunków roślin wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w obszarze spotkać można obuwika pospolitego (*Cypripedium calceolus*) i zanokcicę serpentynową (*Asplenium adulterinum*).

Zagrożeniem dla ostoi może być niekontrolowane użytkowanie kamieniołomów, rozbudowa systemów osadniczych, przekształcanie łąk i intensyfikacja ich użytkowania, zakłócenie stosunków wodnych poprzez regulacje cieków i nadmierny pobór wody, budowa elektrowni wiatrowych. W stosunku do nietoperzy zagrożeniem jest niepokojenie ich w okresie rozrodczym oraz podczas hibernacji.

6.2.3. Pomniki przyrody

Na obszarze Gminy Złotoryja znajduje się 20 pomników przyrody, wśród których znajdują się 17 pomników przyrody nieożywionej i 3 pomniki przyrody ożywionej. Są to twory przyrody występujące pojedynczo lub w skupiskach o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się cechami, które wyróżniają je wśród innych tworów przyrody.

Miejscowość	Pomniki przyrody		Organ ustanawiający		Nr rej.
	Nazwa pomnika przyrody	Il. Sztuk	Gmina	Wojewoda	
Gierałtowiec, w parku podworskim, własność Szkoły Podstawowej.	Klon Jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o ob. 305 cm	1	-	Decyzja PWRN Wrocław Nr 63/66 z dnia 30 grudnia 1966 r.	2545
Leszczyna, przy leśnej drodze, oddz. 46, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Grupa drzew Świerk pospolity (<i>Picea abies</i>) o ob. 215-275 cm	2	-	Zarządzenie Nr 28-24 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r.	2546
Leszczyna, przy leśnej drodze, oddz. 46i, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o ob. 410 cm	1	-	Zarządzenie Nr 28-25 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r.	2547
Leszczyna, przy leśnej drodze, oddz. 69c, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o ob. 310 cm	1	-	Zarządzenie Nr 28-26 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r.	2548
Leszczyna, przy leśnej drodze, oddz. 69c, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Grupa drzew Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o ob. 120-285 cm	10	-	Zarządzenie Nr 28-27 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r.	2549
Wilków, przy leśnej drodze przed Wilkowem, oddz. 77a, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o ob. 280 cm	1	-	Zarządzenie Nr 28-28 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r.	2550
Leszczyna, oddz. 46, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Wyrobisko po eksploatacji rud metali	1	-	Zarządzenie Nr 28-2-7 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r.	2551
Leszczyna, na skarpie przy drodze, oddz. 46h, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Grupa drzew lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o ob. 260-310 cm	2	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 12	2552

Leszczyna, na skarpie przy drodze, oddz. 46h, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Aleja drzew-szpaler modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>) o ob. 260-300 cm	21	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 13	2553
Leszczyna na skarpie przy drodze, oddz. 46h, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o ob. 360 cm	1	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 14	2554
Wilków, na terenie posesji, własność Zb. Kowalczyka	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) ob. 148 cm	1	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 30	2555
Leszczyna, w parku podworskim, własność Zakład Rolny Prusice	Aleja drzew- kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>) o ob. 154-330 cm	21	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 32	2556
Oddział leśny 53i, Leśnictwo Wilków, na stoku leśnym, własność Nadleśnictwa Złotoryja	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o ob. 380 cm	1	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 38	2557
Oddział leśny 63o, Leśnictwo Wilków, w pobliżu stawu rybnego, własność Nadleśnictwa Złotoryja	Wiąz górski (<i>Ulmus laevis</i>) o ob. 355 cm	1	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 39	2558
Oddział leśny 63o, Leśnictwo Wilków, w pobliżu stawu rybnego, własność Nad. Złotoryja	Świerk pospolity (<i>Picea abies</i>) o ob. 320 cm	1	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 40	2559
Oddział leśny 63o, 66a, Leśnictwo Wilków, w pobliżu stawu rybnego, własność Nadleśnictwa Złotoryja	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) o ob. 320 cm	1	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 41	2560
Oddział leśny 55g, przy leśnej drodze, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Grupa drzew- Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) o ob. 260-320 cm	2	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 42	2561
Jerzmanice Zdrój, na prawym, skalistym zboczu doliny Drażnicy, oddz. 19k,	Jaskinie: „Wilcza”, „Niedźwiedzia”, „Wodospad”	1	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 2-2	2562

własność Nadleśnictwo Złotoryja					
Jerzmanice Zdrój, 20 m od stacji PKP, własność Nadleśnictwo Złotoryja	Ściana skalna – Krucze Skąły Piaskowiec z odciskami fauny	1	-	Zarządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 27 maja 1991 r., poz. 2-4	2563
Leszczyna, oddz.71a, 71c, 71d. Nadleśn. Złotoryja	Skupisko 45 szt. drzew z bluszczem pospolitym (<i>Hedera helix</i>)	1	-	Zarządzenie Nr 28 Wojewody Legnickiego z dnia 6 kwietnia 1990 r.	2564

Tab. 6 Pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej znajdujące się na terenie gminy Złotoryja

6.3. Pozostałe elementy środowiska podlegające ochronie

6.3.1. Zbiornik Wód Podziemnych nr 317 „Niecka zewnątrzsudecka Bolesławiec”

Zbiornik znajduje się w południowej części gminy. Eksploatowane są tu wody w kredowych utworach szczelinowo-porowych, zbiornik ma powierzchnię około 1000 km², szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 80 tys. m³/dobę, średnia głębokość ujęcia to 100-200.

6.3.2. Lasy

Wszystkie lasy znajdujące się na terenie Gminy Złotoryja są lasami ochronnymi, głównie pełniącymi funkcję glebochronną i wodochronną. Zajmują 15,5% powierzchni gminy, w większości znajdują się w południowej jej części leżącej na obszarze pogórza kaczawskiego. Całość lasów na terenie gminy należą do Nadleśnictwa Złotoryja. Cały obszar lasów znajduje się w I i II strefie uszkodzeń przemysłowych. Pomimo ich znacznego przez przekształcenia będącego wynikiem działalności człowieka zdołały zachować duży stopień naturalności. Lasy gminy Złotoryja ze względu na swoje położenie oraz charakter gospodarki leśnej ukierunkowanej na zachowanie trwałości i naturalności lasów oraz pełnienie przez nie szeregu funkcji poza produkcyjnych, stanowią tereny o szczególnych walorach przyrodniczych oraz turystyczno-wypoczynkowych.

6.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W związku z bogatą historią tego obszaru, na terenie Gminy Złotoryja znajduje się duża ilość stanowisk archeologicznych oraz obiektów zabytkowych. Zlokalizowano tu 319 stanowisk archeologicznych pochodzących z różnych epok historycznych oraz 28 obiektów zabytkowych.

Bogactwo historii tego rejonu dokumentują liczne stanowiska z epoki brązu kultury łużyckiej (1300 - 400 wiek p.n.e.), takie jak cmentarzyska czy pozostałości osady obronnej tego okresu na Wilczej Górze. Na obszarze gminy stwierdzono ślady osadnictwa z okresu wpływów prowincjonalno – rzymskich w Jerzmanicach – Zdrój. Z okresu osadnictwa wczesnośredniowiecznego odkryto wiele stanowisk w pobliżu żyznych terenów rolniczych i zaplecza leśnego, m.in. w Jerzmanicach – Zdroju, Kozowie,

Rzymówce, Rokitnicy i w Wysocku. Obok znalezisk luźnych, śladów osad i cmentarzysk zachowały się pozostałości grodów wczesnofeudalnych ośrodków obronnych. Zachowały się również grodziska średniowieczne z XIII – XIV w. W XII – XIV w. bardzo duży wpływ na rozwój tego obszaru miała eksploatacja złóż złota, które znajdowały się w piaskach złotonośnych, w okolicach na północ od Gór Kaczawskich w okolicy Złotoryi i Legnicy.

Na obszarze objętym zmianą studium występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne: na obszarze w obrębie Wyskok stanowisko Wyskok 2 oraz na obszarze w obrębie Prusice stanowisko Leszczyna 7.

Na obszarze w obrębie Prusice zlokalizowane są ponad to zabytki nieruchome: wpisane do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków: otoczenie pieców hutniczych zlokalizowane na dz. o nr ewid. 640/46, 644/46, 645/46 i podwójny piec hutniczy zlokalizowany na dz. nr ewid. 639/46, budynek mieszkalny w Leszczynie nr 1 (obręb Prusice) zlokalizowany na dz. nr ewid. 643/46, będący zabytkiem nieruchomym wpisanym do wojewódzkiej ewidencji zabytków, znajdującym się w wykazie zabytków wskazanych do wpisu do gminnej ewidencji zabytków oraz działki nr ewid. 639/46, 643/46, stanowiące otoczenie zabytków wpisanych do rejestru zabytków znajdujące się w wykazie zabytków wskazanych do ujęcia w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków. Na całym obszarze w obrębie Prusice objętym zmianą studium wprowadza się strefę ochrony konserwatorskiej przemysłowego zespołu budowlanego pieców hutniczych.

6.5. Obszary proponowane do objęcia ochroną

Na terenie objętym zmianą studium nie ma nowych planowanych obszarów proponowanych do objęcia ochroną prawną.

6.6. Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000

Z terenów, których są objęte zmianą studium obszar w obrębie Prusice i obszar w obrębie Jerzmanice Zdrój znajdują się na obszarze chronionym, jednak ze względu na ich niewielką powierzchnię, dotychczasowe zagospodarowanie oraz charakter zmian nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie.

7. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt zmiany studium uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i międzynarodowym, a także zawarte w dyrektywach UE. Dokumentami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym są m.in.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), której celem jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza poprzez podejmowanie działań polegających na zapobieganiu powstawaniu, dążenie do ograniczenia zanieczyszczeń oraz jego zmniejszaniu, włączając w to transgraniczne zanieczyszczenie powietrza. na dalekie odległości,
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r., której celem jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii,
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Nairobi z 1992 r., której celem jest zachowanie i ochrona pełnej różnorodności form życia w biosferze poprzez ich ochronę i rozsądne, oszczędne użytkowanie,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r., której celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, z uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz z Protokołem., której celem jest redukcja emisji gazów cieplarnianych,

Głównym dokumentem na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest *Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*. Wyznacza ona kierunki polityki ekologicznej państwa na 4 lata z perspektywą następnych 4 lat.

Celami polityki ekologicznej Polski są:

- 1) wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- 2) ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- 3) zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- 4) dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,
- 5) ochrona klimatu.

W celu realizacji postanowień dokumentu przeprowadzone będą działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska.

Projekt zmiany studium uwzględnia również zapisy innych dokumentów strategicznych o randze krajowej m. in.:

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, którego celem jest określenie zakresu działań niezbędnych do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę

środowiska. W dokumencie przyjęto jako zasady postępowania z odpadami: zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów, zapewnienie odzysku, w tym głównie recyklingu odpadów, których powstania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć, unieszkodliwianie odpadów bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska oraz składowanie odpadów, których nie da się, z uwagi na warunki techniczno - ekonomiczne, poddać procesom odzysku lub unieszkodliwiania.

- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, którego celem jest rozbudowa systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym, który ma za zadanie wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków z wód powierzchniowych.

Zawarte w przytoczonych dokumentach realizują ustalenia w zakresie: zaopatrzenia w wodę, systemu odprowadzania ścieków, systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych, zaopatrzenia w gaz i gospodarki cieplnej oraz zapisy dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego m. in. obowiązek zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed infiltracją zanieczyszczeń i zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych, gruntu i wód gruntowych.

Zmiana studium nie narusza zasad i celów strategicznych oraz stosuje się do przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska i gospodarowania zasobami środowiska naturalnego.

8. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko

8.1. Ustalenia o prognozowanych znaczących oddziaływaniach na środowisko

W wyniku wprowadzenia zmiany studium nie przewiduje się znaczących oddziaływań na środowisko.

8.2. Oddziaływanie pozostałych ustaleń

Przy ocenie wpływu realizacji ustaleń zmiany planu na elementy środowiska posłużono się następującymi kryteriami dotyczącymi:

- charakteru zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczące, zauważalne, duże, zupełne),
- bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- okresu trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne, przejściowe),
- zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),

trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji).

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:					
	Bezpośredniości	Okresu trwania	Charakteru	Zasięgu	Intensywności przekształceń	Trwałości przekształceń
Bioróżnorodność	-	-	-	-	-	-
Roślinny, zwierzęta	Bezpośrednie i pośrednie	Przejściowy i stały	Negatywny	Lokalny	Nieznaczną	Nieodwracalna
Wody	Pośrednie	Chwilowy i stały	Negatywny	Lokalny	Nieistotna	Nieodwracalna
Powierzchnia ziemi, gleby	Bezpośrednie i pośrednie	Chwilowy i stały	Negatywny	Miejscowy	Nieznaczną	Nieodwracalna
Powietrze i klimat	Bezpośrednie i pośrednie	Przejściowy i stały	Negatywny	Lokalny	Nieznaczną	Odwracalna
Klimat akustyczny	Bezpośrednie i pośrednie	Przejściowy i stały	Negatywny	Lokalny	Nieznaczną	Odwracalna
Krajobraz	Bezpośrednie	Staly	Negatywny	Lokalny	Nieznaczną	Nieodwracalna
Zabytki	Bezpośrednie	Staly	Pozytywny	Miejscowy	Nieistotna	Odwracalna
Zdrowie i warunki życia ludzi	Bezpośrednie i pośrednie	Staly	Negatywny i pozytywny	Lokalny	Nieznaczną	Częściowo odwracalna
Obszary chronione	Bezpośrednie i pośrednie	Staly	Negatywny	Lokalny	Nieznaczną	Nieodwracalna

Tab. 7 Oddziaływanie zmiany studium na elementy środowiska.

8.2.1. Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń zmiany studium nie przewiduje się oddziaływań mogących zakłócić funkcjonowanie istniejącej struktury przyrodniczej. Większość terenów o wyznaczonych nowych funkcjach są to tereny pod stałym wpływem antropopresji i utraciły znaczenie dla kształtowania i zachowania bioróżnorodności.

8.2.2. Rośliny i zwierzęta

Realizacja ustaleń zmiany studium przewiduje na terenach nowo zainwestowanych zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i degradację zbiorowisk roślinnych, dotyczy do przede wszystkim obszarów w obrębach Kozów i Podolany, które z terenów rolniczych zostaną przekształcone w obszary o funkcji mieszkaniowej i usługowej oraz usługowo-produkcyjnej. W związku z powstaniem na obszarze opracowania, które do tej pory były użytkowane rolniczo, terenów mieszkaniowych i usługowych zostanie znacznie zwiększona antropopresja na sąsiednie obszary m.in. w wyniku emisji hałasu, wydeptywania roślinności i płoszenia zwierząt przez ludzi i zwierzęta domowe, skutkiem, czego będzie wycofanie się części gatunków zwierząt z obszarów w pobliżu terenu objętego miejscowym planem. Rozwój nowych funkcji użytkowania terenów objętych zmianą studium spowoduje wzrost ruchu kołowego na drogach dojazdowych, czego skutkiem będzie emisjach hałas komunikacyjnego oraz wzrost śmiertelności małych zwierząt na drogach, a także zwiększy presję antropogeniczną na cenne przyrodniczo obszary.

Na etapie budowy na tych terenach oddziaływania na rośliny i zwierzęta będą bezpośrednie, przejściowe, o zauważalnym stopniu intensywności, w większości nieodwracalne. Na obszarach w obrębach: Jerzmanice Zdrój, Wyskok, Wilków i Prusice w związku z istniejącą już na tych terenach infrastrukturą i zabudową nie nastąpi zmniejszenie się powierzchni biologicznie czynnej oraz degradację zbiorowisk roślinnych.

Natomiast na etapie eksploatacji na obszarze wszystkich obszarów objętych zmianą studium oddziaływania będą bezpośrednie i pośrednie, stałe, o nieznacznym stopniu. Zasięg oddziaływań na faunę i florę będzie lokalny, a ich charakter niekorzystny.

8.2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja ustaleń zmiany studium przewiduje na terenach nowo zainwestowanych ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu oraz zanieczyszczenia wód ciekłymi odpadami komunalnymi (ściekami). Utwardzenie powierzchni terenów pod projektowaną zabudowę trwale wiąże się z ograniczeniem infiltracji wód do profilu glebowego, skutkiem czego może być zmiana stosunków wodnych na obszarze. Presja na lokalne zasoby wodne wiąże się również ze zwiększeniem jej poborów w związku z realizowaniem funkcji bytowych na obszarze opracowania z ujęć podziemnych przez istniejące i planowane do realizacji obiekty. Potencjalne zagrożenie istnieje ze strony zanieczyszczeń pochodzących z produktów spalania paliw pojazdów, maszyn i urządzeń obsługujących plac budowy.

W związku z realizacją planowanych funkcji istnieje potencjalne ryzyko infiltracyjnego przenikania związków ropopochodnych wraz z wodami opadowymi w głąb profilu glebowego.

Na etapie budowy oddziaływania będą pośrednie, chwilowe i o nieistotnym stopniu intensywności, natomiast na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, stałe, o nieistotnej intensywności, nieodwracalne. Zasięg oddziaływań będzie miejscowy, a ich charakter niekorzystny.

8.2.4. Krajobraz

Realizacja ustaleń zmiany studium wprowadza zmiany w strukturze krajobrazu obszaru opracowania, w obrębach Podolany i Kozów, będące wynikiem powstania nowych obiektów budowlanych. Zauważalne zmiany obejmą tereny dotychczas niezagospodarowane, użytkowane rolniczo, skutkiem, czego nastąpi zmiana dotychczasowego krajobrazu kulturowego. Oddziaływania będą bezpośrednie, stałe i o zauważalnym stopniu intensywności, nieodwracalne. Zasięg oddziaływań będzie lokalny, a charakter niekorzystny.

8.2.5. Jakość powietrza, klimat akustyczny, klimat

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje emisja hałasu i zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powietrza skutkiem czego będzie pogorszenie się jakości powietrza i klimatu akustycznego oraz powstanie wibracji związanych zarówno z funkcjonowaniem projektowanych obiektów jak i ze wzrostem natężenia ruchu drogowego w wyniku zwiększenia się ruchu kołowego,

skutkiem czego będzie pogorszenie się jakości powietrza i klimatu akustycznego. Obsługa komunikacyjna terenów objętych planem odbywać się będzie za pomocą istniejących dróg przyległych do granic opracowania planu i istniejących ciągów komunikacyjnych istniejących poza granicami opracowania.

Oddziaływania będą bezpośrednie i pośrednie, odwracalne, stałe i przejściowej, o nieznacznym stopniu oddziaływania, odwracalne. Zasięg oddziaływań będzie lokalny, a ich charakter niekorzystny.

8.2.6. Powierzchnia ziemi, gleby

Realizacja ustaleń zmiany studium na terenach nowo zabudowanych wiąże się ze zmianami ukształtowania powierzchni terenu, zniszczenie warstwy glebowej oraz zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych położonych na obszarze obrębów Kozów i Podolany. Na etapie budowy oddziaływania będą bezpośrednie, chwilowe i nieznacznym stopniu intensywności, natomiast na etapie eksploatacji oddziaływania będą bezpośrednie, stałe, o nieznacznym intensywności, nieodwracalne. Zasięg oddziaływań będzie lokalny, a charakter niekorzystny.

8.2.7. Zabytki, krajobraz kulturowy

Ustalenia zmiany studium sankcjonują zachowanie krajobrazu kulturowego wraz z jego zasobami, regulując właściwe zapisy w tym przedmiocie. Na obszarze opracowania wszelkie odkryte w trakcie prac ziemnych przedmioty zabytkowe oraz obiekty nieruchome i nawarstwienia kulturowe podlegają ochronie prawnej.

Stanowisko archeologiczne Wyskok 2 znajdujące się na terenie działki nr 162/4 w związku z niewielką powierzchnią objętą zmianą użytkowania oraz znacznym oddaleniem od stanowiska nie przewiduje się niekorzystnego oddziaływania.

W obszarze w obrębie Prusice na terenie, którego znajduje się stanowisko archeologiczne Leszczyna 7 oraz zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora zabytków: podwójny piec hutniczy i otoczenie pieców hutniczych oraz zabytek nieruchomy wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz budynek mieszkalny w Leszczynie nr 1 będący obiektem nieruchomym wpisanym do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Na całym obszarze w obrębie Prusice objętym zmianą studium wprowadza się strefę ochrony konserwatorskiej przemysłowego zespołu budowlanego pieców hutniczych. W celu ochrony przed negatywnymi oddziaływaniami i zachowania wartości zabytkowej nakazano stosowanie odpowiednie przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, prawa budowlanego oraz wprowadzono zakaz budowy obiektów budowlanych za wyjątkiem obiektów małej architektury. Ustalono również obowiązek zachowania bryły budynku, gabarytów, formy dachu, oryginalnej kompozycję elewacji wraz z architektonicznym wystrojem oraz zakazuje się termo modernizacji budynku od zewnątrz i umieszczania urządzeń technicznych na elewacjach budynku.

Oddziaływanie będzie korzystne, stałe, odwracalne i bezpośrednie.

8.2.8. Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Realizacja ustaleń miejscowego planu, która wiąże się z rozwojem funkcji usługowych i turystycznych spowoduje wzrost antropopresji na przyrodę obszaru chronionego poprzez emisję hałasu z obiektów usługowych oraz wzrost ruchu kołowego na drogach dojazdowych, skutego skutkiem będzie emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz hałasu do środowiska oraz zwiększenie śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami, a także wzrost ruchu turystycznego na szlakach w obrębie obszaru. Wdrożenie uzgodnień projektu może spowodować pogorszenie fragmentu płatu siedliska przyrodniczego łąk środkowoeuropejski i subkontynentalny, będącego siedliskiem wymienionym w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Oddziaływania na obszar Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie będą bezpośrednie i pośrednie, stałe, nieodwracalne, o nieznacznym stopniu intensywności. Zasięg oddziaływań będzie lokalny, a ich charakter niekorzystny.

Ze względu na niewielką powierzchnię obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i charakter zmian oraz zakaz podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000 nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na integralność obszaru Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie oraz znaczącego negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot jego ochrony.

Realizacja postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpłynie na przyrodę Parku Krajobrazowego poprzez emisję hałasu z obiektów oraz wzrost ruchu kołowego na drogach dojazdowych, skutego skutkiem będzie emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz hałasu do środowiska oraz zwiększenie śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami. Rozwój obszarów turystyki i rekreacji spowoduje również wzrost ruchu turystycznego na obszarze Parku i jego otuliny.

8.2.9. Oddziaływanie ustaleń studium na zdrowie i warunki życia ludzi

Realizacja funkcji usługowych, usługowo-produkcyjnych i mieszkaniowych oraz rekreacyjno-turystycznych, a także z tym związanym wzrostem natężenia ruchu drogowego zwiększy zasięg uciążliwości związanych z emisją zanieczyszczeń do powietrza, emisją hałasu i wibracje. Na etapie budowy chwilowe i lokalne uciążliwości mogą powodować emisje gazowe i pyłowe oraz emisje hałasu i wibracje związane z pracą maszyn i urządzeń obsługujących teren budowy. Oddziaływania będą bezpośrednie i pośrednie, stałe i przejściowe, częściowo odwracalne, o zasięgu lokalnym, intensywności nieznacznej, a charakter ich negatywny jak również pozytywny. Okresowo na etapie budowy spowodują pogorszenie warunków życia ludzi.

Powstanie nowego zaplecza dla rozwoju turystyki i rekreacji na terenie objętym zmianą studium w obrębach Wilków i Prusice korzystnie wpłynie na strukturę zatrudnienia mieszkańców, poprzez konieczność utworzenia nowych miejsc pracy. Atrakcyjna lokalizacja obiektów infrastruktury turystycznej

wpłynie na zainteresowanie inwestorów. Większa dostępność cennych przyrodniczo terenów dla turystów ma również wartość dydaktyczną, korzystnie wpłynie na kształtowanie świadomości ekologicznej.

Charakter oddziaływań ustaleń zmiany studium na zdrowie i warunki życia ludzi będzie zarówno korzystny jak i niekorzystny. Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń studium powstania uciążliwości zagrażających zdrowiu, bądź życiu ludzi.

8.2.10. Oddziaływanie ustaleń studium na otoczenie i oddziaływania skumulowane

Zmiany studium będą miały także pewien wpływ na środowisko poza obszarem opracowania. Wprowadzenie nowych terenów usług terenów sportu, turystyki i rekreacji oraz terenów mieszkaniowych wpłyną na poprawę dostępności komunikacyjnej obszaru opracowania, a w związku z tym ze zwiększeniem natężenia ruchu kołowego na pozostałych, sąsiednich obszarach, w związku z wymianą usług i towarów, który będzie skutkował zwiększeniem emisji hałasu i spalin wzdłuż tras dojazdowych do obszaru. Na tereny przyległe będzie ponadto oddziaływać emisja z zastosowanych systemów grzewczych. Wprowadzane zmiany zagospodarowania terenu będą mieć również wpływ na zwiększenie obciążenia środowiska ilością ścieków i odpadów komunalnych odprowadzanych z obszaru. Nie będzie to jednak wpływ istotny, na środowisko będzie oddziaływać lokalnie.

Nie wskazuje się na ryzyko wystąpienia oddziaływań skumulowanych.

9. Prognoza zmian środowiska w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Omawiany projekt zmiany studium dopuszcza przekształcenie terenów rolniczych znajdujących się na obszarze obrębu Kozów oraz obrębu Podolany oraz leśnych znajdujących się na obszarze obrębu Wyskok w tereny z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową oraz w tereny infrastruktury technicznej, a tereny wykorzystywane już gospodarczo na obszarze w obrębach: Prusice, Jerzmanice i Wilków na tereny zainwestowane: usługowe oraz w tereny o zagospodarowaniu rekreacyjno-turystycznym. Dotychczasowe oddziaływania na środowisko zostaną utrzymane lub ulegną wzrostowi. W związku z zabudową nowych terenów na obszarze w obrębie Podolany i Kozów nastąpi likwidacja biologicznej warstwy gleb, a także wzrośnie ilość odpadów i zanieczyszczeń powietrza na omawianym terenie. Ponadto zwiększy się hałas i inne oddziaływania antropogeniczne. Nowopowstałe obiekty oraz zmiana funkcji już istniejących spowodują dalszy wzrost negatywnych oddziaływań na środowisko, jednak ze względu na niewielki obszar objęty zmianą studium będą one miały charakter lokalny.

10. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W projektowanym dokumencie zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Niezależnie od jego ustaleń, na obszarze

opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

W punkcie tym są przedstawione propozycje sposobów zapobiegania, ograniczania czy złagodzenia ujemnego oddziaływania, ewentualnie zrekompensowania poniesionych strat w środowisku w stosunku do zidentyfikowanych w prognozie źródeł niekorzystnego oddziaływania. Należy podkreślić, iż zastosowanie zaproponowanych rozwiązań jest możliwe tylko w przypadku kompleksowej realizacji ustaleń dokumentu oraz polityk, strategii i planów odnoszących się do gminy, w tym obszaru opracowania.

Projekt odnosi się w swoich zapisach do poszczególnych komponentów środowiska, ustalając zapisy, które poprzez wdrożenie skutkować będą łagodzeniem i rekompensatą wpływu inwestycji na środowisko lub będą mieć charakter działań zapobiegawczych.

W projektowanym dokumencie zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Niezależnie od jego ustaleń, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

W punkcie tym są przedstawione propozycje sposobów zapobiegania, ograniczania czy złagodzenia ujemnego oddziaływania, ewentualnie zrekompensowania poniesionych strat w środowisku w stosunku do zidentyfikowanych w prognozie źródeł niekorzystnego oddziaływania. Należy podkreślić, iż zastosowanie zaproponowanych rozwiązań jest możliwe tylko w przypadku kompleksowej realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz polityk, strategii i planów odnoszących się do gminy, w tym obszaru opracowania.

Projekt studium odnosi się w swoich zapisach do poszczególnych komponentów środowiska, ustalając zapisy, które poprzez wdrożenie skutkować będą łagodzeniem i rekompensatą wpływu inwestycji na środowisko lub będą mieć charakter działań zapobiegawczych.

W studium określono następujące podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego:

- Utrzymanie istniejącej ochrony obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych i kulturowych,
- Objęcie ochroną najcenniejszych obszarów i obiektów przyrodniczych,
- Ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Ochronę lasów,
- Ochronę złóż surowców naturalnych,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym,
- Stosowanie ekologicznych technologii i urządzeń infrastruktury technicznej,
- Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych,
- Prowadzenie lokalnej polityki sprzyjającej ochronie środowiska przyrodniczego,
- Łagodzenie skutków niewłaściwego korzystania ze środowiska.
- W projekcie studium przyjęto następujące kierunki polityki przestrzennej:

- lokalizacja nowych zakładów produkcyjnych i uciążliwego rzemiosła, poprzedzona być musi, prognozą skutków oddziaływania na środowisko
- należy wybudować systemy kanalizacyjne we wsiach, w których ich jeszcze nie ma,
- gazyfikacja gminy w celu ochrony powietrza atmosferycznego oraz poprawy warunków życia ludności konieczna jest,
- zwiększenie lesistości gminy poprzez zalesianie gruntów rolnych, na których gospodarka rolna przestała być opłacalna,
- ukierunkować gospodarkę leśną na cele ochronne i rekreacyjne.

Działania w zakresie ochrony środowiska naturalnego i jego poprawy odnoszą się do:

- zasobów przyrody wyrażonej w formie ochrony prawnej,
- zbiorników wodnych przed zanieczyszczeniem,
- terenów leśnych oraz obszarów ekologicznie czynnych (przewiduje się zalesienie terenów nie przydatnych lub mało przydatnych dla rolnictwa),
- złóż surowców naturalnych oraz racjonalnej gospodarki tymi surowcami,
- rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed nieuzasadnionym wyłączeniem z produkcji rolnej,
- ponadto:
- tylko na terenach szczególnie uzasadnionych znacznym oddaleniem od istniejących lub projektowanych systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków – dopuszcza się realizację rozwiązań indywidualnych,
- dla terenów bezpośredniego zagrożenia wodami powodziowymi zakazuje się: lokalizowania inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania, wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych, sadzenia drzew lub krzewów, zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót i czynności, które mogłyby utrudnić ochronę przed powodzią oraz wpłynąć na pogorszenie jakości wód,
- gromadzenie odpadów stałych w szczelnych pojemnikach, odpadów niebezpiecznych w szczelnych, zamkniętych zbiornikach i systematyczne wywożenie przez wyspecjalizowane firmy na wysypisko gminne i do oczyszczalni ścieków,
- wyposażenie obszaru gminy w Sieci (rozbudowa) i urządzenia komunalne (zaopatrzenie w wodę, gaz, energię elektryczną i sieci telekomunikacyjne oraz odprowadzenie ścieków), a także przebudowa i modernizacja układu drogowego, w tym budowa ścieżek rowerowych.

Działania w zakresie ochrony zasobów kultury materialnej:

- ochrona historycznie ukształtowanej sieci osadniczej, ochroną zabytków architektury i budownictwa, ochroną obiektów o walorach kulturowych i zabytków archeologicznych,
- w trakcie prowadzenia prac ziemnych zapewnić na koszt inwestora nadzory archeologiczne, w przypadku naruszenia stanowiska archeologicznego należy przeprowadzić badania ratownicze. Na tego typu prace należy uzyskać zezwolenie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

W miejscowych planach winna być wyrażona polityka przestrzenna zgodnie z podstawowymi zapisami studium, w zakresie:

- 1) ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego (art. 10 ust. 2 pkt. 3, 4 i 10 ww. Ustawy), w tym poprzez:
 - ochronę prawną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo,
 - dolesienia,
 - ochronę i optymalne gospodarowanie gruntami,
- 2) infrastruktury społecznej (art. 10 ust. 2 pkt. 2 i 6 ww. Ustawy), w tym poprzez:
 - rozwój usług publicznych w terenach zabudowy mieszkaniowej, a w uzasadnionych przypadkach również w terenach aktywności gospodarczej – usługowej.
- 3) infrastruktury technicznej (art. 10 ust. 2 pkt. 5 i 7 ww. Ustawy), w tym poprzez:
 - rozbudowę sieci i urządzeń służących odprowadzaniu i utylizacji ścieków z wykorzystaniem istniejących systemów,
 - rozbudowy systemów zaopatrywania w energię elektryczną oraz gaz,
 - rozbudowa i budowa kanalizacji teletechnicznej prowadzona w obrębie linii rozgraniczających dróg,
 - tylko na terenach szczególnie uzasadnionych znacznym oddaleniem od istniejących lub projektowanych systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków – dopuszcza się realizację rozwiązań indywidualnych,
- 4) polityki lokalizacyjnej (art. 10 ust. 2 pkt. 1 i 14 ww. Ustawy), w strefach:
 - strefa ograniczonej działalności inwestycyjnej w związku z ochroną złóż kruszywa naturalnego i bazaltu.
 - strefa ograniczonej działalności inwestycyjnej w związku z ochroną rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gdzie działalność inwestycyjna powinna być prowadzona w ramach istniejącego zainwestowania oraz na terenach ściśle wyznaczonych w studium pod zabudowę.
 - strefa postępującej urbanizacji obejmuje miejscowości: Wilków, Wilków – Osiedle, Kopacz i Lubiatów oraz w mniejszym zakresie Jerzmanice – Zdrój, a także w określony sposób Leszczyną.
- 5) komunikacji (art. 10 ust. 2 pkt. 5, 7 i 12 ww. Ustawy), w tym:
 - modernizacja dróg wojewódzkich, podniesienie jej parametrów technicznych,

- modernizacja dróg powiatowych i gminnych.
- 6) bezpieczeństwa (art. 10 ust. 2 pkt. 11 ww. Ustawy), w tym poprzez:
 - budowa i modernizacja obwałowań,
 - poprawę stabilności obwałowań na odcinkach wysokiego ryzyka,
 - ochronę przeciwpowodziową uwzględniającą współpracę na poziomie międzyregionalnym, dotyczącą planowania systemu obwałowań, polderów, obiektów hydrotechnicznych i monitoringu.

Stwierdza się, iż zapisy studium zapewniają dbałość o ochronę walorów środowiska przyrodniczego terenu opracowania. Zapisy mpzp zawierają szereg ograniczeń, co do sposobu realizacji inwestycji, mających na celu zminimalizowanie ewentualnych szkód dla środowiska przyrodniczego.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium

W projektowanym dokumencie nie przewidziano alternatywnych rozwiązań w związku z przyjętymi w projekcie optymalnymi rozwiązaniami zgodnymi z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem priorytetu ochrony środowiska.

12. Informacja o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień zmiany studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania

W celu analizy skutków realizacji postanowień projektu planu – pod kątem wpływu na środowisko – proponuje się przeprowadzenie:

- 1) Analizy oddziaływania ustaleń planu na środowisko – poprzez okresowe badania stanu środowiska (monitoring środowiska, analiza wpływu sposobu użytkowania terenów na jakość życia mieszkańców).
- 2) Analizy przestrzegania ustaleń planu – poprzez ocenę wdrożenia planu, analizę stanu zainwestowania, analizę przestrzegania regulacji planu, aktualizowanie zmian przestrzennych oraz potrzeb i preferencji mieszkańców, a także tendencji rozwojowych obszarów i przyjętych założeń polityki przestrzennej.

Częstotliwość przeprowadzania powyższych analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z póź. zm.) wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a więc takie analizy również, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady winny być przeprowadzone. Monitoring powinien być przeprowadzany co dwa lata, w powiązaniu z innymi dokumentami strategicznymi gminy, np. sprawozdaniami z realizacji gminnego programu ochrony środowiska.

13. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

W wyniku przeprowadzonej analizy planowanego zainwestowania na obszarach objętym zmianą studium nie planuje się rozwoju usług mogących transgranicznie oddziaływać na środowisko.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złotoryja, w powiecie Złotoryjskim, w województwie Dolnośląskim.

Gmina w związku położeniem na obszarze pogórza kaczawskiego oraz niziny legnickiej przyroda cechuje się dużym zróżnicowaniem biologicznym. W północnej części dominują tereny wykorzystywane rolniczo, natomiast południową w dużej części porastają lasy, które w dużej mierze zachowały naturalny charakter. W związku z cennymi walorami przyrodniczymi tego południowo-wschodnią część gminy objęto go ochroną, ustanawiając tu w roku 1992 Park Krajobrazowy „Chełmy”, a po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej utworzono Obszar Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie. Tereny gminy Złotoryja są też cenne pod względem ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Zmiana studium zmienia sposób użytkowania 6 obszarów znajdujących się w granicach obrębów: Prusice, Wilków, Wyskok, Podolany, Jerzmanice Zdrój i Kozów.

Na obszarze w obrębie Prusice w wyniku zmiany ma nastąpić rozszerzenie terenów mieszkaniowych z usługami, teren ten otoczony lasami położony jest w granicach Parku Krajobrazowego „Chełmy” oraz Obszaru Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie, dodatkowo znajdują się na nim stanowisko archeologiczne oraz zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków.

Teren w obrębie Wilków w wyniku wprowadzonej zmiany studium zostanie terenem, którego funkcją będzie sport, turystyka i rekreacja.

Funkcja obszaru w obrębie Podolany, który dotychczasowo był użytkowany rolniczo w wyniku zmiany zostanie zabudowa mieszkaniowa.

Przeznaczeniem użytkowym obszaru w obrębie Kozów, który dotychczasowo był użytkowany rolniczo w wyniku zmiany będzie funkcja usługowo-produkcyjna.

Na niewielkim fragmencie w południowej części obszaru w obrębie Wyskok, przy granicy gminy z miastem Złotoryja, porośniętej lasem, w dużej mierze grądem środkowoeuropejskim ulokowana zostanie infrastruktura techniczna.

Teren w obrębie Jerzmanice Zdrój, który położony jest w granicach” Obszaru Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie w wyniku zmiany studium stanie się obszarem o funkcji usługowej.

Sporządzenie prognozy ma na celu dokonanie oceny, czy zmiany nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia zmian w środowisku spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz

ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognozę opracowano na podstawie analizy założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji zmiany studium uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

W wyniku zmiany studium na obszarze gminy dopuści się do przekształcenia terenów rolniczych znajdujących się na obszarze obrębu Kozów oraz obrębu Podolany oraz leśnych znajdujących się na obszarze obrębu Wyskok w tereny z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową oraz w tereny infrastruktury technicznej, a część istniejących terenów wykorzystywanych już gospodarczo na tereny zainwestowane: usługowo-produkcyjne oraz w tereny o zagospodarowaniu rekreacyjno-turystycznym. W związku z tymi zmianami nastąpi wzrost presji urbanizacyjnej, rozwój funkcji usług, wzrost zanieczyszczenia powietrza, zwiększy się też ilość wytwarzanych odpadów komunalnych oraz nastąpi intensyfikacja ruchu kołowego.

W prognozie oceniono ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Wszelkie uciążliwości związane z realizacją przyjętych w planie funkcji będą miały przeważnie charakter zmian okresowych, o zasięgu lokalnym, ograniczającym się do granic działki danego przeznaczenia terenu i ustąpią wraz z momentem zakończenia prac budowlanych, więc realizacja ustaleń zmiany studium w niewielkim stopniu przyczyni się do dalszych zmian antropogenicznych. Zmiany nie będą negatywnie oddziaływać na cel i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów o dużych walorach przyrodniczych, w tym obszarze Natura 2000 PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie. Nie przewiduje się ryzyka wystąpienia zagrożenia zdrowia, lub życia ludzi w związku z realizacją ustaleń planu, ani ryzyka wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na środowisko. Nie przewiduje się również oddziaływań trans granicznych, oraz skumulowanych. Przedstawiono również charakterystykę rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Przestrzeganie przyjętych w projekcie zmiany studium zasad służących zachowaniu właściwego stanu jakości i zasobów środowiska przy równoległym zachodzącym procesie rozwoju gospodarczego pozwoli na spełnienie fundamentalnych zasad zrównoważonego rozwoju.